

EBA/GL/2022/14

20 octombrie 2022

Ghid emis în temeiul articolului 84 alineatul (6) din Directiva 2013/36/UE

care precizează criteriile de identificare, evaluare, gestionare și reducere a riscurilor care decurg din variațiile potențiale ale ratelor dobânzii și de evaluare și monitorizare a riscului de marjă de credit, aferente activităților din afara portofoliului de tranzacționare ale instituțiilor

Abrevieri

ABE	Autoritatea Bancară Europeană
ALCO	comitetul de gestionare a activelor și pasivelor
ALM	gestionarea activelor și pasivelor
BCBS	Comitetul de la Basel pentru supraveghere bancară
BSG	Grupul părților interesate din domeniul bancar
CET1	Fonduri proprii de nivel 1 de bază
CRD	Directiva privind cerințele de capital (Directiva 2013/36/UE)
CRR	Regulamentul privind cerințele de capital [Regulamentul (UE) nr. 575/2013]
CSRBB	risc de marjă de credit rezultat din portofoliul bancar (denumit în CRD risc de marjă de credit asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare)
EaR	câștiguri expuse riscurilor
EV	valoare economică
EVaR	valoare economică expusă riscurilor
EVE	valoare economică a capitalurilor proprii
FVOCI	valoare justă prin alte elemente ale rezultatului global
ICAAP	procesul de evaluare a adecvării capitalului intern
IFRS 9	Standard Internațional de Raportare Financiară 9 – Instrumente financiare
IMS	sistem de măsurare internă
IR	rată a dobânzii
IRRBB	riscul de rată a dobânzii rezultat din portofoliul bancar (denumit în CRD risc de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare)
IT	tehnologia informației
MIS	sistem informatic de management
NII	venit net din dobânzi
NMD	depozit la vedere
NPE	expunere neperformantă
P&L	profit și pierdere
QIS	studiu cantitativ de impact

**Regulamentul delegat
privind cerința de
acoperire a necesarului de
lichiditate**

Regulamentul delegat (UE) 2015/61 al Comisiei

SREP

proces de supraveghere și evaluare

1. Obligații de conformare și raportare

Statutul prezentului ghid

1. Prezentul document conține orientări emise în temeiul articolului 16 din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010¹. În conformitate cu articolul 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente și instituțiile financiare trebuie să depună toate eforturile necesare pentru a respecta ghidul.
2. Ghidul prezintă punctul de vedere al ABE privind practicile adecvate în materie de supraveghere în cadrul Sistemului european de supraveghere financiară sau privind modul în care trebuie aplicat dreptul Uniunii într-un anumit domeniu. Autoritățile competente cărora li se aplică ghidul, astfel cum sunt definite la articolul 4 alineatul (2) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, trebuie să se conformeze prin și să îl integreze în practicile lor, după caz (de exemplu, prin modificarea cadrului legislativ sau a procedurilor de supraveghere ale acestora), inclusiv în cazurile în care ghidul se adresează în primul rând instituțiilor.

Cerințe de raportare

3. Conform articolului 16 alineatul (3) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010, autoritățile competente trebuie să notifice ABE dacă se conformează sau intenționează să se conformeze prezentului ghid sau, în caz contrar, să prezinte motivele neconformării, până la 02.05.2023. În lipsa unei notificări până la acest termen, ABE va considera că autoritățile competente nu s-au conformat. Notificările se trimit prin intermediul formularului disponibil pe site-ul ABE, cu mențiunea „EBA/GL/2022/14”. Notificările trebuie trimise de persoane care au competența necesară pentru a raporta conformitatea, în numele autorităților competente din care fac parte. Orice schimbare cu privire la situația conformării trebuie adusă, de asemenea, la cunoștința ABE.
4. Notificările vor fi publicate pe site-ul ABE, în conformitate cu articolul 16 alineatul (3).

¹ Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 al Parlamentului European și al Consiliului din 24 noiembrie 2010 de instituire a Autorității europene de supraveghere (Autoritatea bancară europeană), de modificare a Deciziei nr. 716/2009/CE și de abrogare a Deciziei 2009/78/CE a Comisiei (JO L 331, 15.12.2010, p. 12).

2. Obiect, domeniu de aplicare și definiții

Obiect și domeniu de aplicare

5. Acest ghid prezintă, în conformitate cu articolul 84 alineatul (6) din Directiva 2013/36/UE:
- (a) Criteriile pentru identificarea, gestionarea și reducerea de către instituții a IRRBB, dacă acestea pun în aplicare sisteme interne sau dacă utilizează metodologia standardizată ori metodologia standardizată simplificată pentru evaluarea IRRBB.
 - (b) Criteriile pentru evaluarea - măsurarea IRRBB, dacă o instituție implementează sisteme interne pentru aceasta.
 - (c) Criteriile pentru evaluarea și monitorizarea CSRBB prin sistemele interne ale instituțiilor.
 - (d) Criteriile pentru identificarea în rândul sistemelor interne IRRBB puse în aplicare de către instituții a acelor care nu sunt satisfăcătoare în sensul articolului 84 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE.

Destinatari

6. Ghidul se adresează autorităților competente prevăzute la articolul 4 alineatul (2) punctul (i) din Regulamentul (UE) nr. 1093/2010 și instituțiilor financiare prevăzute la articolul 4 alineatul (1) din regulamentul respectiv, care sunt, de asemenea, instituții în conformitate cu articolul 4 alineatul (1) punctul 3 din Regulamentul (UE) nr. 575/2013.

Definiții

7. Dacă nu se prevede altfel, termenii utilizați și definiți în Directiva 2013/36/UE² și în Regulamentul (UE) nr. 575/2013³ au același înțeles în cuprinsul ghidului. În plus, în sensul acestui ghid, se aplică următoarele definiții:

Riscul de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare de rată

Riscul actual sau potențial de impact negativ asupra valorii economice a capitalurilor proprii ale instituției sau asupra venitului net din dobânzi al instituției, ținând seama, după caz,

² Directiva 2013/36/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 26 iunie 2013 cu privire la accesul la activitatea instituțiilor de credit și supravegherea prudențială a instituțiilor de credit și a firmelor de investiții, de modificare a Directivei 2002/87/CE și de abrogare a Directivelor 2006/48/CE și 2006/49/CE (1) - JO L 176, 27.6.2013.

³ Regulamentul (UE) nr. 575/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 26 iunie 2013 privind cerințele prudențiale pentru instituțiile de credit și societățile de investiții și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 648/2012 - JO L 176, 27.6.2013.

	de modificările valorii de piață, care apare ca urmare a evoluțiilor nefavorabile ale ratelor dobânzii care afectează instrumentele sensibile la rata dobânzii, inclusiv riscul de discrepanță, riscul de bază și riscul de opțiune.
Instrumentele sensibile la rata dobânzii	Activele, pasivele și elementele extrabilanțiere din afara portofoliului de tranzacționare, care sunt sensibile la modificările ratei dobânzii (cu excepția activelor deduse din fondurile proprii de nivel 1 de bază, de exemplu, bunuri imobile sau active necorporale ori expuneri din titluri de capital din afara portofoliului de tranzacționare).
Instrumentele sensibile la marja de credit	Activele, pasivele și elementele extrabilanțiere din afara portofoliului de tranzacționare care sunt sensibile la modificările marjei de credit (cu excepția activelor deduse din fondurile proprii de nivel 1 de bază, de exemplu, bunuri imobile sau active necorporale ori expuneri din titluri de capital din afara portofoliului de tranzacționare).
Riscul de discrepanță (<i>gap risk</i>)	Riscul rezultat din structura la termen a instrumentelor sensibile la rata dobânzii, care decurge din diferențele legate de momentul în care se produc modificările ratei dobânzii, acoperind modificările aduse structurii la termen a ratelor dobânzii, care apar în mod consecvent pe curba randamentelor (risc paralel) sau în mod diferențiat în funcție de perioadă (alt risc decât riscul paralel).
Riscul de bază	Riscul care decurge din impactul modificărilor relative ale ratelor dobânzii asupra instrumentelor sensibile la rata dobânzii, care au scadențe similare, dar pentru care sunt stabilite prețuri pe baza unor indici diferiți ai ratei dobânzii. Riscul de bază decurge din corelarea imperfectă a ajustării ratelor câștigate și plătite pentru diferite instrumente sensibile la rata dobânzii, dar cu caracteristici similare de modificare a ratei.
Riscul de opțiune	Riscul care decurge din opțiuni (încorporate și explicite), în cazul în care instituția sau clientul său poate modifica nivelul și sincronizarea fluxurilor sale de numerar, și anume riscul care decurge din instrumentele sensibile la rata dobânzii, atunci când titularul își va exercita aproape sigur opțiunea dacă este în interesul său financiar să facă acest lucru (opțiuni automate încorporate sau explicite) și riscul

care decurge din flexibilitatea integrată implicit sau în termenii instrumentelor sensibile la rata dobânzii, astfel încât fluctuațiile ratelor dobânzii pot afecta o schimbare a comportamentului clientului (riscul de opțiune comportamentală încorporată).

Riscul de marjă de credit din activități în afara portofoliului de tranzacționare (CSRBB)	<p>Riscul determinat de modificările prețului de piață pentru riscul de credit, pentru lichiditate și eventual pentru alte caracteristici ale instrumentelor cu risc de credit, care nu este reflectat în alt cadru prudential existent, cum ar fi IRRBB sau de riscul de credit/riscul de trecere bruscă în starea de nerambursare (jump-to-default risk) preconizat.</p> <p>CSRBB reflectă riscul de marjă de modificare a unui instrument, presupunându-se totodată că există același nivel de bonitate, și anume modul în care evoluează marja de credit în cadrul unui anumit rating/interval de probabilitate de nerambursare.</p>
Metode de măsurare a venitului net din dobânzi	Măsurarea modificărilor profitabilității viitoare preconizate într-un orizont de timp dat ca urmare a evoluției ratei dobânzii, în cazul IRRBB sau ca urmare a modificărilor marjei de credit, în cazul CSRBB. Aceasta cuprinde veniturile din dobânzi și cheltuielile cu dobânzile.
Metode de măsurare a venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață	Măsurarea venitului net din dobânzi după ce modificările valorii de piață a instrumentelor au fost contabilizate/luate în considerare, în funcție de tratamentul contabil, fie prin măsurarea valorii juste, fie prin principiile contabile general acceptate (GAAP) naționale.
Metode de măsurare a valorii economice (EV)	Măsurarea modificărilor valorii actualizate nete a instrumentelor sensibile la rata dobânzii pe durata lor de viață rămasă ca urmare a evoluției ratei dobânzii, în cazul IRRBB sau măsurarea modificărilor valorii actualizate nete a instrumentelor sensibile la modificările marjei de credit pe durata lor de viață rămasă ca urmare a evoluției marjei de credit, în cazul CSRBB. Măsurarea EV reflectă modificările valorii pe durata de viață rămasă a instrumentelor sensibile la rata dobânzii, în cazul IRRBB sau a instrumentelor sensibile la riscul de marjă de credit, în cazul CSRBB, adică până când toate pozițiile au fost lichidate.
Metode de măsurare a valorii economice a capitalurilor proprii (EVE)	O formă specifică de măsurare a EV în care capitalurile proprii sunt excluse din fluxurile de numerar.

Modelarea condiționată a fluxurilor de numerar	Modelarea fluxurilor de numerar în ipoteza că momentul sau valoarea fluxurilor de numerar depind de scenariul specific al ratei dobânzii.
Modelarea necondiționată a fluxurilor de numerar	Modelarea fluxurilor de numerar în ipoteza că momentul și valoarea fluxurilor de numerar sunt independente de scenariul specific al ratei dobânzii.
Bilanțul de lichidare	Un bilanț care include elementele bilanțiere și extrabilanțiere și în care pozițiile existente din afara portofoliului de tranzacționare se amortizează și nu sunt înlocuite de o activitate nouă.
Bilanțul dinamic	Un bilanț care include elementele bilanțiere și extrabilanțiere și care integrează așteptări viitoare legate de activități, ajustat în mod consecvent pentru scenariul relevant.
Bilanțul constant	Un bilanț care include elemente bilanțiere și extrabilanțiere și în care dimensiunea și componența totală sunt menținute prin înlocuirea fluxurilor de numerar care ajung la scadență sau de reevaluare cu fluxuri de numerar noi care au caracteristici comparabile în ceea ce privește valoarea, perioada de reevaluare și componentele marjei.
Expuneri de tip retail	O persoană fizică sau un IMM, când IMM-ul s-ar încadra în clasa expunerilor de tip retail conform abordării standardizate sau abordării bazate pe ratinguri interne privind riscul de credit, ori o societate eligibilă pentru tratamentul prevăzut la articolul 153 alineatul (4) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013 și dacă depozitele agregate ale respectivului IMM sau ale respectivei societăți, pe baza unui grup, nu depășesc 1 milion EUR.
Depozite și conturi tranzacționale	Depozitele tranzacționale și conturile tranzacționale sunt acele depozite de retail la vedere în care sunt efectuate tranzacții periodice (de exemplu, în care sunt creditate periodic salariile) sau acele depozite de retail la vedere nepurtătoare de dobândă chiar și într-un mediu cu rate mari ale dobânzilor. Alte depozite de retail trebuie considerate ca fiind deținute într-un cont netranzacțional.
Metode de măsurare a IRRBB	Măsurarea valorii economice (EV) și măsurarea venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață, aplicate în contextul sensibilității la modificările ratelor dobânzii.
Metode de măsurare a CSRBB	Măsurarea valorii economice (EV) și măsurarea venitului net din dobânzi plus modificările

valorii de piață, aplicate în contextul sensibilității la modificările marjei de credit/de lichiditate de pe piață.

3. Punere în aplicare

Data aplicării

8. Ghidul se aplică de la 30 iunie 2023, cu excepția secțiunilor 4.5 și 4.6, care se aplică de la 31 decembrie 2023.

Abrogare

9. Ghidul privind gestionarea riscului de rată a dobânzii asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare (EBA/GL/2018/02)⁴ se abrogă începând cu data aplicării prezentului ghid.

⁴ Vezi aici.

4. Ghidul privind gestionarea riscului de rată a dobânzii și evaluarea și monitorizarea riscului de marjă de credit asociat activităților din afara portofoliului de tranzacționare

4.1 Dispoziții generale

4.1.1 IRRBB și CSRBB

(i) IRRBB

10. Instituțiile trebuie să trateze IRRBB ca fiind un risc important și să-l evalueze întotdeauna în mod exclusiv, explicit și cuprinzător în procesele de gestionare a riscurilor și de evaluare a capitalului intern.

11. Instituțiile trebuie să-și identifice expunerile la IRRBB și să se asigure că acestea sunt măsurate, monitorizate și controlate în mod adecvat. Instituțiile trebuie să gestioneze riscurile care decurg din expunerile lor la IRRBB și, dacă este necesar, să reducă riscurile care afectează atât valoarea lor economică, cât și măsurarea venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață.

(ii) CSRBB

12. Instituțiile trebuie să evalueze și să monitorizeze CSRBB în mod explicit și cuprinzător în procesele de gestionare a riscurilor și de evaluare a capitalului intern.

13. Instituțiile trebuie să-și identifice expunerile la CSRBB și să se asigure că acestea sunt evaluate, monitorizate și controlate în mod adecvat, atât în ceea ce privește valoarea economică, cât și măsurarea venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață.

(iii) Metode de măsurare a venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață

14. În sensul prezentului ghid, venitul net din dobânzi în funcție de care trebuie calculat impactul evoluției ratei dobânzii sau a marjei de credit trebuie determinat în funcție de veniturile din dobânzi și cheltuielile cu dobânzile. În acest scop, instituțiile trebuie să ia în considerare și modificările valorii de piață a instrumentelor - în funcție de tratamentul contabil (valoarea justă/GAAP naționale) - prezentate fie în contul de profit și pierdere, fie direct în fondurile proprii (de exemplu, prin alte elemente ale rezultatului global). Instituțiile trebuie să ia în

considerare creșterea sau reducerea valorii profitului și a pierderilor, precum și a capitalului pe orizonturile de timp pe termen scurt și mediu ca urmare a evoluției ratei dobânzii sau a marjei de credit.

15. Modificarea venitului net din dobânzi trebuie să fie diferența dintre venitul net din dobânzi preconizat într-un scenariu de șoc și de criză din perspectiva continuității activității și venitul net din dobânzi preconizat într-un scenariu de bază.⁵ Modificarea valorii de piață a instrumentelor (valoarea justă/GAAP naționale) trebuie să fie diferența dintre valoarea de piață preconizată într-un scenariu de șoc și de criză din perspectiva continuității activității și valoarea de piață preconizată într-un scenariu de bază la sfârșitul orizontului evaluat.

4.1.2 Alte aspecte, proporționalitate

16. Atunci când pun în aplicare ghidul, instituțiile trebuie să identifice în mod proporțional expunerile lor existente și potențiale la IRRBB și la CSRBB, în funcție de nivelul, complexitatea și gradul de risc al pozițiilor lor din afara portofoliului de tranzacționare, ținând seama de modelul lor de afaceri, de strategiile lor și de mediul de afaceri în care își desfășoară activitatea sau în care intenționează să-și desfășoare activitatea.

17. Pe baza evaluării expunerii lor existente și potențiale la IRRBB și la CSRBB, instituțiile trebuie să ia în considerare elementele și așteptările prevăzute în această secțiune 4.1 a ghidului și în secțiunile referitoare la identificarea, calcularea și alocarea capitalului în sensul IRRBB (secțiunea 4.2.2), la strategia de guvernanta privind IRRBB și CSRBB (secțiunile 4.2.3 și 4.5.2), la măsurarea IRRBB printr-un IMS (secțiunea 4.3) și la monitorizarea CSRBB (secțiunea 4.6) și să le implementeze într-un mod care să fie proporțional cu expunerile existente și potențiale la IRRBB și la CSRBB.

18. Pe lângă expunerea existentă și potențială la IRRBB și la CSRBB, când pun în aplicare ghidul, instituțiile trebuie să aibă în vedere și gradul lor general de sofisticare și abordările interne ale gestionării riscurilor pentru a se asigura că abordările, procesele și sistemele lor de gestionare a IRRBB și a CSRBB sunt în concordanță cu abordarea lor generală privind gestionarea riscurilor și cu abordările, procesele și sistemele lor specifice puse în aplicare în scopul gestionării altor riscuri.

4.2 Identificarea și gestionarea IRRBB

4.2.1 Perimetrul IRRBB

19. Instituțiile trebuie să ia în considerare toate instrumentele sensibile la rata dobânzii din portofoliul bancar în contextul evaluării și gestionării expunerilor la IRRBB, inclusiv activele,

⁵ Din punctul de vedere al EVE, modificarea valorii economice a capitalurilor proprii trebuie să fie diferența dintre valoarea economică preconizată a capitalurilor proprii într-un scenariu de șoc și de criză și valoarea economică preconizată a capitalurilor proprii într-un scenariu de bază.

pasivele, instrumentele financiare derivate pe rata dobânzii, instrumentele financiare derivate care nu depind de rata dobânzii și alte elemente extrabilanțiere (cum ar fi angajamentele de creditare).

20. Instituțiile trebuie să considere expunerile neperformante⁶ (nete de provizioane) drept instrumente sensibile la rata dobânzii, care reflectă fluxurile de trezorerie preconizate și momentul acestora.

21. Fără a aduce atingere punctului 10, trebuie inclusă activitatea cu portofoliu de tranzacționare redus, definită la articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, cu excepția cazului în care riscul său de rată a dobânzii este reflectat în altă metodă de măsurare a riscului.

4.2.2 Identificarea, calcularea și alocarea capitalului în sensul IRRBB

22. Atunci când evaluează sumele, tipurile și distribuțiile de capital intern în temeiul articolului 73 din Directiva 2013/36/UE, instituțiile trebuie să bazeze contribuția IRRBB la evaluarea globală a capitalului intern pe rezultatele sistemelor interne de măsurare ale instituției, luând în considerare principalele ipoteze și limite de risc. Nivelul general al capitalului trebuie să fie proporțional atât cu nivelul de risc măsurat actual al instituției (inclusiv pentru IRRBB), cât și cu apetitul la risc al instituției, și să fie documentat în mod corespunzător în raportul său privind procesul de evaluare a adecvării capitalului intern (raportul ICAAP).

23. Instituțiile trebuie să demonstreze că respectivul lor capital intern este proporțional cu nivelul IRRBB, luând în considerare impactul asupra capitalului intern al eventualelor modificări ale măsurării viitoare a valorii economice și a venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață ale instituției rezultate din modificările ratelor dobânzii. Instituțiile trebuie să evalueze măsurarea IRRBB în determinarea capitalului lor intern, observând în special că măsurarea IRRBB reflectă riscul într-o manieră complementară (de exemplu, luând în considerare IRRBB dintr-un orizont de timp diferit). Nu se preconizează că instituțiile își vor dubla capitalul intern pentru măsurarea EV și a venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață, însă metodologia de alocare a capitalului intern trebuie să ia în considerare ambele metode de măsurare a IRRBB și să evalueze în mod explicit impactul lor potențial asupra capitalului intern.

24. În cadrul analizei ICAAP proprii a valorii capitalului intern necesar pentru IRRBB, instituțiile trebuie să aibă în vedere:

- (a) capitalul intern deținut pentru riscuri asupra valorii economice, care pot decurge din modificări nefavorabile ale ratelor dobânzii și
- (b) nevoile de capital intern determinate de impactul modificărilor ratei asupra capacității de venit net din dobânzi plus modificările valorii de piață viitoare și implicațiile rezultante pentru nivelurile excedentelor de capital intern.

⁶ Expunerile neperformante, așa cum sunt definite în anexa V la Regulamentul de punere în aplicare (UE) nr. 680/2014 al Comisiei.

25. Instituțiile nu trebuie să se bazeze doar pe evaluările de supraveghere ale adecvării capitalului pentru IRRBB sau pe rezultatul testului pentru detectarea valorilor extreme, ci trebuie să elaboreze și să aplice propriile metodologii de alocare a capitalurilor, pe baza apetitului lor la risc, a nivelului de risc și a politicilor de gestionare a riscurilor. Pentru a determina nivelul adecvat de capital, instituțiile trebuie să ia în considerare atât valoarea, cât și calitatea capitalului necesar.

26. În evaluările adecvării capitalului pentru IRRBB trebuie ținut cont de următoarele:

- (a) dimensiunea și scadența limitelor interne ale expunerilor la IRRBB și dacă aceste limite sunt atinse la momentul calculării capitalului;
- (b) costul preconizat al acoperirii pozițiilor deschise care sunt prevăzute a profita de așteptările interne ale nivelului viitor al ratelor dobânzii;
- (c) sensibilitatea măsurilor interne ale IRRBB la ipotezele de modelare principale sau imperfecte;
- (d) impactul scenariilor de șoc și de criză asupra pozițiilor evaluate cu diferiți indici ai ratei dobânzii (riscul de bază);
- (e) impactul pozițiilor necorelate în monede diferite asupra valorii economice și venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață;
- (f) impactul pierderilor și al câștigurilor integrate;
- (g) distribuția capitalului în raport cu riscurile între entitățile juridice incluse în perimetrul de consolidare prudential al grupului, în plus față de adecvarea capitalului global pe bază consolidată;
- (h) factorii determinanți ai riscului subiacent și
- (i) circumstanțele în care se poate materializa riscul.

27. Rezultatele adecvării capitalului pentru IRRBB trebuie luate în considerare în ICAAP al unei instituții, până la etapa de evaluare a capitalului asociat liniilor de activitate.

28. Pentru a calibra valoarea capitalului intern care trebuie deținut pentru IRRBB, instituțiile trebuie să utilizeze sisteme de măsurare și o serie de scenarii de șoc și de criză privind rata dobânzii, care să fie adaptate profilului de risc al instituției pentru a cuantifica o posibilă amploare a oricăror efecte ale IRRBB în condiții nefavorabile.

29. Instituțiile care operează modele de capital intern trebuie să se asigure că alocarea de capital intern pentru IRRBB este luată în considerare în mod corespunzător în alocarea globală a capitalului intern și că orice ipoteze privind diversificarea sunt documentate, iar fiabilitatea și stabilitatea acestora sunt verificate pe baza datelor istorice corespunzătoare pentru instituția

individuală și piețele pe care își desfășoară activitatea. Costurile asociate capitalului intern pot fi alocate din nou pentru unități operaționale și pentru produse pentru a asigura înțelegerea corectă a costurilor totale ale unităților operaționale sau ale produselor aferente de către persoanele responsabile pentru gestionarea lor.

30. Atunci când analizează dacă să se procedeze la o alocare de capital intern în ceea ce privește IRRBB pentru măsurarea venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață, instituțiile trebuie să ia în considerare următoarele:

- (a) importanța relativă a venitului net din dobânzi în venitul net total și, prin urmare, impactul variațiilor semnificative ale venitului net din dobânzi de la an la an;
- (b) nivelurile actuale ale venitului net din dobânzi realizabile în diferite scenarii (mai exact, măsura în care marjele sunt suficient de mari pentru a absorbi volatilitatea asociată pozițiilor pe rata dobânzii și modificărilor costurilor datoriiilor);
- (c) eventualitatea unor pierderi efective în condiții de criză sau ca urmare a schimbărilor lente ale condițiilor de piață, de exemplu, în cazul în care ar putea deveni necesar să se lichideze poziții care sunt prevăzute ca investiție pe termen lung pentru stabilizarea măsurării venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață;
- (d) importanța relativă a instrumentelor sensibile la rata dobânzii (inclusiv instrumentele financiare derivate pe rata dobânzii) din afara portofoliului de tranzacționare, cu posibile efecte reflectate fie în contul de profit și pierderi, fie direct în capitalurile proprii (de exemplu, prin alte elemente ale rezultatului global) și
- (e) fluctuația măsurării venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață, soliditatea și stabilitatea fluxului de măsurare a venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață, precum și nivelul veniturilor necesare pentru a genera și a menține operațiunile comerciale la un nivel normal. Instituțiile cu un nivel ridicat al IRRBB, care ar putea duce, într-o serie plauzibilă de scenarii de piață, la pierderi, la reducerea distribuției normale a dividendelor sau la scăderea operațiunilor economice, trebuie să garanteze că dispun de suficient capital pentru a face față impactului negativ al acestor scenarii.

31. Instituțiile trebuie să aibă în vedere ajustări ale amortizorului de capital intern în cazul în care rezultatele simulărilor lor de criză evidențiază o eventuală măsurare redusă a venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață (și, prin urmare, o capacitate redusă de generare a capitalului) în scenarii de criză.

4.2.3 Strategia de guvernare privind IRRBB

32. Strategia instituției privind IRRBB, inclusiv apetitul la risc pentru IRRBB și diminuarea IRRBB, trebuie să facă parte din strategia globală, în special obiectivele strategice și obiectivele privind riscul pe care organul de conducere trebuie să le aprobe astfel cum este prevăzut la paragraful 2 litera (a) din articolul 88 alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE.

33. Apetitul la risc al instituției pentru IRRBB trebuie exprimat în funcție de impactul acceptabil al ratelor dobânzii fluctuante asupra ambelor metode de măsurare a IRRBB și trebuie să se reflecte în limite. Instituțiile cu expuneri semnificative la riscul de discrepanță, riscul de bază sau riscul de opțiune trebuie să-și stabilească apetitul la risc în raport cu fiecare dintre aceste subtipuri de riscuri semnificative ale IRRBB.
34. Strategia globală privind IRRBB trebuie să includă, de asemenea, decizia privind măsura în care modelul de afaceri se bazează pe generarea de venit net din dobânzi prin „dominarea curbei randamentului”, și anume, finanțarea activelor cu o perioadă de reevaluare comparativ lungă cu datorii având o perioadă de reevaluare comparativ scurtă. În cazul în care modelul de afaceri depinde în mare măsură de această sursă de venit net din dobânzi, organul de conducere trebuie să-și explice strategia IRRBB și modul în care intenționează să supraviețuiască unor perioade caracterizate prin curbe ale randamentului plate sau inverse.
35. Instituțiile trebuie să evalueze în mod corespunzător propunerile de utilizare a unor produse noi sau să se implice în activități noi, în strategii de asumare a riscurilor sau de acoperire împotriva riscurilor, înainte de achiziție sau punere în aplicare pentru a se asigura că s-au identificat resursele necesare pentru a stabili o gestionare solidă și eficace, din punctul de vedere al IRRBB, a produsului sau activității, că activitățile propuse sunt în concordanță cu apetitul general la risc al instituției și că s-au fost stabilit procedurile de identificare, măsurare, monitorizare și controlare a riscurilor asociate produsului sau activității propuse. Trebuie să se garanteze că s-au bine înțeles caracteristicile IRRBB ale acestor noi produse și activități.
36. Instituțiile care utilizează instrumente derivate pentru diminuarea expunerilor la IRRBB trebuie să dețină cunoștințele și expertiza necesară în acest sens. Fiecare instituție trebuie să demonstreze că înțelege consecințele acoperirii cu instrumente derivate pe rata dobânzii.
37. Instituțiile care utilizează modele de comportament al clienților ca date de intrare pentru măsurarea IRRBB în cazul lor trebuie să dispună de cunoștințele și expertiza necesară. Fiecare instituție trebuie să poată demonstra că înțelege consecințele modelării comportamentului bazei lor de clienți.
38. Atunci când iau decizii cu privire la activități de acoperire, instituțiile trebuie să cunoască efectele politicilor de contabilitate, dar tratamentul contabil nu trebuie să stimuleze abordarea lor de gestionare a riscurilor.
39. Instituțiile responsabile cu consolidarea trebuie să se asigure că mecanismele și procedurile de guvernare internă pentru gestionarea IRRBB sunt consecvente și bine integrate la nivel consolidat și subconsolidat.

4.2.4 Cadrul de gestionare a IRRBB și responsabilități

40. Pentru a avea mecanisme de guvernare internă în temeiul articolelor 74 și 88 din Directiva 2013/36/UE, instituțiile trebuie să asigure următoarele în legătură cu IRRBB:

- (a) că organul lor de conducere deține responsabilitatea finală pentru supravegherea cadrului de gestionare a IRRBB, a cadrului instituției privind apetitul la risc, și a sumelor, tipurilor și distribuției capitalului intern pentru acoperirea în mod adecvat a riscurilor. Organul de conducere trebuie să stabilească strategia IRRBB globală a instituției și să aprobe politicile și procesele aferente. Cu toate acestea, organul de conducere poate să delege monitorizarea și gestionarea IRRBB personalului de conducere de nivel superior, experților sau unui comitet de gestionare a activelor și datorii în condițiile prevăzute detaliat la punctul 42.
- (b) că dispun de un cadru de gestionare a IRRBB, care stabilește responsabilități clare și care constă într-un sistem de limite, politici, procese și controale interne, care includ analize și evaluări periodice independente ale eficacității cadrului.
- (c) că modalitățile, procesele și mecanismele menționate pentru evaluarea IRRBB sunt cuprinzătoare și proporționale cu natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente modelului de afaceri și activităților instituției.

41. Organul de conducere trebuie, în mod special, să fie responsabil pentru următoarele:

- (a) Înțelegerea naturii și a nivelului de expunere la IRRBB. Organul de conducere trebuie să se asigure că există orientări clare privind apetitul la risc pentru IRRBB în ceea ce privește strategiile de afaceri ale instituției.
- (b) Stabilirea faptului că sunt luate măsuri adecvate pentru identificarea, măsurarea, monitorizarea și controlarea IRRBB, în concordanță cu strategiile și politicile aprobate. În acest sens, organul de conducere sau delegații acestuia sunt responsabili pentru stabilirea:
 - i. limitelor adecvate ale IRRBB, inclusiv definirea procedurilor și aprobărilor specifice necesare pentru excepții, precum și asigurarea respectării acestor limite;
 - ii. sistemelor și standardelor pentru măsurarea IRRBB, evaluarea pozițiilor și a performanței, inclusiv a procedurilor pentru actualizarea scenariilor de criză și de șoc și a parametrilor cu privire la rata dobânzii, și a principalelor ipoteze aferente care determină analiza IRRBB a instituției;
 - iii. un proces de raportare și de evaluare a IRRBB cuprinzător și
 - iv. măsuri de control intern și sisteme informatice de management (MIS) eficiente.
- (c) Aprobarea inițiativelor majore de acoperire a riscurilor sau de asumare a riscurilor, înaintea etapei de punere în aplicare. Pozițiile legate de transferurile interne de risc între portofoliul bancar și portofoliul de tranzacționare trebuie documentate corespunzător.
- (d) Supravegherea aprobării, a punerii în aplicare și a evaluării politicilor, procedurilor și limitelor în gestionarea IRRBB. Nivelul și schimbările produse la nivelul expunerii la IRRBB a instituției trebuie prezentate în mod regulat organului de conducere (cel puțin trimestrial).

- (e) Garantarea faptului că validarea metodelor de măsurare a IRRBB și evaluarea riscului de model aferent sunt incluse într-un proces formal de politică ce trebuie evaluat și aprobat de organul de conducere sau delegații acestuia.
- (f) Înțelegerea și evaluarea funcționării delegațiilor săi în ceea ce privește monitorizarea și controlul IRRBB în conformitate cu politicile aprobate de organul de conducere, pe baza unor evaluări periodice ale informațiilor furnizate în timp util și suficient de detaliate.
- (g) Înțelegerea implicațiilor strategiilor IRRBB ale instituției și a posibilelor legături ale acestora cu riscul de piață, de lichiditate, de credit și operațional, fără a solicita tuturor membrilor organului de conducere să fie experți în acest domeniu. Unii dintre membri trebuie să aibă suficiente cunoștințe tehnice pentru a pune sub semnul întrebării și a contesta rapoartele prezentate organului de conducere. Instituția trebuie să stabilească faptul că membrii organului de conducere au responsabilitatea de a se asigura că personalul de conducere de nivel superior are competența de a înțelege IRRBB și că gestionarea IRRBB este asigurată cu resurse suficiente.

42. Instituțiile trebuie să dispună de mecanisme și proceduri de delegare pentru orice delegare de către organul de conducere a sarcinii de monitorizare sau gestionare a IRRBB, inclusiv, printre altele:

- (a) Persoanele sau comitetele cărora le sunt delegate sarcini ale organului de conducere pentru elaborarea de politici și practici IRRBB, cum ar fi personalul de conducere de nivel superior, experți sau un ALCO, trebuie să fie identificate și să aibă obiective clar stabilite de organul de conducere.
- (b) Organul de conducere trebuie să se asigure că există o separare adecvată a responsabilităților în procesul de gestionare a riscurilor pentru IRRBB. Funcțiile de identificare, măsurare, monitorizare și controlare a IRRBB trebuie să aibă responsabilități clar definite, să fie independente de funcțiile de asumare a riscurilor privind IRRBB și să raporteze expunerile IRRBB direct organului de conducere sau delegațiilor acestuia.
- (c) Instituția trebuie să se asigure că delegații organului de conducere au linii clare de autoritate asupra unităților responsabile pentru asumarea riscurilor privind IRRBB. Canalul de comunicare pentru transmiterea directivelor delegațiilor către aceste unități trebuie să fie clar.
- (d) Organul de conducere trebuie să stabilească faptul că structura instituției permite delegațiilor săi să-și îndeplinească responsabilitățile și facilitează un proces de decizie și o guvernare eficientă. În acest sens, un ALCO sau echivalentul acestuia trebuie să se întrunească regulat, iar componența sa trebuie să reflecte fiecare departament important care are legătură cu IRRBB. Organul de conducere trebuie să încurajeze discuțiile referitoare la procesul de gestionare a IRRBB, atât între membrii și delegații săi, cât și între delegați și alte persoane din cadrul instituției. De asemenea, organul de conducere trebuie să se asigure că prin comunicare regulată între domeniile de gestionare a riscurilor și de

planificare strategică se facilitează monitorizarea riscurilor care decurg din activitatea viitoare.

4.2.5 Apetitul la IRRBB și limitele de politică

43. Instituțiile trebuie să-și exprime apetitul la risc pentru IRRBB sub aspectul riscului pentru măsurarea IRRBB, mai precis:

(a) Instituțiile trebuie să dețină declarații privind apetitul la risc clar definite, aprobate de organul lor de conducere și puse în aplicare prin intermediul unor cadre cuprinzătoare de apetit la risc, și anume politici și proceduri de limitare și controlare a IRRBB.

(b) Cadrele lor de apetit la risc trebuie:

a. să delimiteze competențele delegate, liniile de responsabilitate și răspunderea pentru deciziile de gestionare a IRRBB și

b. să prezinte instrumentele, strategiile de acoperire împotriva riscurilor și oportunitățile de asumare a riscurilor autorizate pentru IRRBB.

(c) Atunci când își stabilesc apetitul la risc, instituțiile trebuie să țină cont de riscurile asociate venitului net din dobânzi, care pot decurge ca urmare a tratării contabile a tranzacțiilor din afara portofoliului de tranzacționare. Riscul nu poate fi limitat la veniturile din dobânzi și cheltuielile cu dobânzile: efectele modificărilor ratelor dobânzii asupra valorii de piață a instrumentelor care, în funcție de tratamentul contabil, se reflectă fie în contul de profit și pierderi, fie direct în capitalurile proprii (prin alte elemente ale rezultatului global) trebuie luate în considerare separat. Instituțiile trebuie să țină seama, în special, de impactul în legătură cu opțiuni încorporate în instrumentele cu valoare justă în cadrul unor scenarii de șoc și de criză continue privind rata dobânzii. Instituțiile trebuie, de asemenea, să țină cont de impactul potențial asupra conturilor de profit și pierdere al instrumentelor financiare derivate de acoperire pe rata dobânzii, dacă eficacitatea lor a fost afectată de fluctuațiile ratei dobânzii.

44. Instituțiile trebuie să aplice limite care să vizeze menținerea expunerilor la IRRBB în concordanță cu apetitul la risc și cu abordarea lor globală pentru măsurarea IRRBB, în special următoarele:

(a) Trebuie aplicate limite de risc agregate care exprimă în mod clar valoarea IRRBB acceptată de organul de conducere pe bază consolidată și, după caz, la nivelul entităților afiliate individuale.

(b) Limitele pot fi asociate unor scenarii specifice de fluctuații ale ratelor dobânzii și ale structurilor la termen, cum ar fi creșterea sau scăderea lor sau o modificare a formei curbei randamentului. Variațiile ratei dobânzii utilizate pentru dezvoltarea acestor limite trebuie să reprezinte situații de șoc și de criză suficient de nefavorabile, ținând seama de

volatilitatea istorică a ratei dobânzii și de timpul necesar conducerii pentru a reduce respectivele expuneri la risc.

- (c) Limitele de politică trebuie să fie adecvate pentru natura, dimensiunea, complexitatea și adecvarea capitalului instituției, precum și pentru capacitatea sa de a măsura și de a-și gestiona riscurile.
- (d) În funcție de natura activităților și de modelul de afaceri al unei instituții, pot fi identificate, de asemenea, sublimite pentru unități operaționale individuale, portofolii, tipuri de instrumente, instrumente specifice sau subtipuri semnificative de riscuri IRRBB, cum ar fi riscul de discrepantă, riscul de bază și riscul de opțiune.
- (e) Trebuie să existe sisteme care să asigure că pozițiile care depășesc sau sunt susceptibile de a depăși limitele stabilite de organul de conducere sau de delegații acestuia beneficiază de o atenție promptă în ceea ce privește gestionarea și sunt escaladate fără întârziere. Trebuie să existe o politică clară în ceea ce privește persoana care va fi informată, modul în care va avea loc comunicarea și măsurile care vor fi luate ca răspuns.
- (f) Raportarea măsurilor de risc la organul de conducere sau la delegații acestuia trebuie să aibă o frecvență cel puțin trimestrială și trebuie să compare expunerea actuală cu limitele de politică.

45. Trebuie instituit un cadru pentru a monitoriza evoluția strategiilor de acoperire împotriva riscurilor care se bazează pe instrumente precum instrumentele financiare derivate și pentru a controla riscurile asociate marcării la piață în cazul instrumentelor contabilizate la valoarea justă de piață.

4.2.6 Politicile, procesele și măsurile de control privind IRRBB

Politici și procese în materie de riscuri

46. Organul de conducere trebuie să adopte, pe baza strategiei sale generale privind IRRBB, politici, procese și sisteme solide privind riscurile, care trebuie să asigure că:

- (a) sunt instituite proceduri de actualizare a scenariilor pentru măsurarea și evaluarea IRRBB;
- (b) metoda de măsurare și ipotezele aferente pentru măsurarea și evaluarea IRRBB, inclusiv alocarea capitalului intern pentru riscuri IRRBB, sunt adecvate și proporționale;
- (c) ipotezele modelelor utilizate sunt revizuite și, dacă este necesar, modificate în mod regulat;
- (d) sunt definite standarde pentru evaluarea pozițiilor și măsurarea performanței;
- (e) există o documentare și un control corespunzător al strategiilor de acoperire admise și instrumente de acoperire adecvate și

(f) s-au stabilit liniile de autoritate și responsabilitate pentru gestionarea expunerilor IRRBB.

47. Politicile trebuie să fie bine întemeiate, solide și documentate și trebuie să abordeze toate componentele IRRBB care sunt importante pentru circumstanțele individuale ale instituției. Fără a aduce atingere principiului proporționalității, politicile privind IRRBB trebuie să includă următoarele:

- (a) Aplicarea limitei între „portofoliul bancar” și „portofoliul de tranzacționare”. Transferurile interne de risc între portofoliul bancar și portofoliul de tranzacționare trebuie să fie documentate în mod corespunzător și monitorizate în cadrul mai amplu al monitorizării IRRBB generat de instrumentele financiare derivate pe rata dobânzii.
- (b) Definiția mai detaliată a valorii economice și concordanța acesteia cu metoda utilizată pentru evaluarea activelor și datoriilor (de exemplu, pe baza valorii actualizate a fluxurilor de trezorerie viitoare și a valorii actualizate a venitului net din dobânzi viitor) adoptată pentru utilizarea internă.
- (c) Definiția mai detaliată a măsurării venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață și concordanța acesteia cu abordarea instituției privind elaborarea de planuri și previziuni financiare, care a fost adoptată pentru utilizare internă.
- (d) Dimensiunea și forma diferitelor șocuri ale ratei dobânzii care vor fi utilizate pentru calcularea IRRBB intern.
- (e) Utilizarea metodelor de modelare a fluxurilor de trezorerie condiționate sau necondiționate.
- (f) Tratatamentul „tranzacțiilor în serie”⁷ (inclusiv a oricăror acoperiri aferente).
- (g) Agregarea expunerilor mai multor monede la rata dobânzii.
- (h) Măsurarea și gestionarea riscului de bază asociat indexărilor diferite ale ratei dobânzii.
- (i) Dacă activele și pasivele din afara portofoliului de tranzacționare nepurtătoare de dobândă (inclusiv capitalul și rezervele) sunt incluse în calculele de măsurare a IRRBB în ceea ce privește ICAAP.
- (j) Tratatamentul comportamental al conturilor curente și al celor de economii (mai exact, scadența estimată pentru datorii cu scadență contractuală scurtă, dar scadență comportamentală mai mare).

⁷ Expunerile în serie (de exemplu, în cazul în care s-a convenit un împrumut și clientul poate alege tragerea) îi oferă clientului în mod eficace o opțiune care cel mai probabil va fi exercitată atunci când condițiile de piață sunt cel mai puțin convenabile pentru instituție (convexitate nefavorabilă). Gestionarea expunerilor în serie se bazează pe date exacte cu privire la cererile primite și pe modelarea tragerilor preconizate.

- (k) Măsurarea IRRBB care decurge din opțiunile comportamentale și automate în cazul activelor sau al datoriilor, inclusiv a efectelor de convexitate și a profilurilor neliniare de randament.
- (l) Gradul de granularitate folosit în calculele de măsurare (de exemplu, utilizarea tranșelor de timp).
- (m) Definirea internă a marjelor comerciale și a unei metodologii adecvate pentru tratamentul intern al marjelor comerciale.

48. Toate politicile IRRBB trebuie analizate în mod regulat, cel puțin o dată pe an, și revizuite după caz.

49. Pentru ca politicile și procedurile de gestionare a IRRBB ale instituției să rămână adecvate și solide, organul de conducere sau delegații acestuia trebuie să analizeze politicile și procedurile de gestionare a IRRBB ținând seama de rezultatele rapoartelor periodice.

50. Organul de conducere sau delegații acestuia trebuie să se asigure că activitățile de analiză și gestionare a riscurilor legate de IRRBB sunt desfășurate de către un personal suficient și competent care posedă cunoștințe tehnice și experiență, în concordanță cu natura și domeniul de aplicare al activităților instituției.

Controalele interne

51. În ceea ce privește politicile și procedurile de controlare a IRRBB, instituțiile trebuie să aibă procese de aprobare adecvate, limite de expunere, analize și alte mecanisme concepute pentru a oferi o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor de gestionare a riscurilor.

52. Instituțiile trebuie să efectueze analize și evaluări periodice ale sistemelor lor interne de control și ale proceselor lor de gestionare a riscurilor pentru a se asigura că personalul respectă politicile și procedurile instituite. Aceste analize trebuie să abordeze, de asemenea, orice modificări semnificative care ar putea afecta eficacitatea controalelor, inclusiv modificări ale condițiilor de piață, ale personalului, ale tehnologiei și ale structurilor de conformitate cu limitele de expunere, și să garanteze că există proceduri adecvate de escaladare pentru orice limite depășite. Analizele și evaluările trebuie efectuate în mod regulat de persoane sau unități independente de funcția supusă analizei. Atunci când se garantează revizuri sau îmbunătățiri ale controalelor interne, trebuie să existe un mecanism de analiză internă care să garanteze că sunt aplicate cu promptitudine.

53. Instituțiile trebuie să asigure analiza regulată a proceselor lor de identificare, măsurare, monitorizare și controlare a IRRBB de către o funcție de audit independentă, care poate fi un auditor intern sau extern. În astfel de cazuri, rapoartele scrise de auditori interni sau externi sau de alte părți externe echivalente trebuie puse la dispoziția autorităților competente relevante.

Sistemul informatic pentru IRRBB și calitatea datelor

54. Sistemele și aplicațiile informatice utilizate de instituție pentru a efectua, a prelucra și a înregistra operațiuni, pentru a identifica, a măsura și a agrega expunerile la IRRBB și pentru a genera rapoarte trebuie să fie capabile să sprijine gestionarea IRRBB cu promptitudine și cu precizie. În mod specific, sistemele trebuie:

- (a) să captureze date privind riscul asociat ratei dobânzii pentru toate expunerile semnificative ale instituției la IRRBB, inclusiv expuneri la riscul de discrepanță, de bază și de opțiune. Prin aceasta trebuie să se sprijine sistemul de măsurare al instituției pentru a identifica, a măsura și a agrega sursele majore ale expunerilor la IRRBB.
- (b) să poată înregistra integral și în mod clar toate tranzacțiile efectuate de instituție ținând cont de caracteristicile IRRBB.
- (c) să fie adaptate la complexitatea și numărul de tranzacții care generează IRRBB.
- (d) să ofere o flexibilitate suficientă pentru a cuprinde o serie rezonabilă de scenarii de criză și de șoc privind IRRBB, precum și orice scenarii suplimentare.
- (e) să permită instituțiilor să măsoare, să evalueze și să monitorizeze pe deplin contribuția tranzacțiilor individuale la expunerea lor globală.
- (f) să aibă capacitatea de a calcula măsurile IRRBB (și anume, valoarea economică și măsurile bazate pe venitul net din dobânzi plus modificările valorii de piață), precum și alte măsuri ale IRRBB prescrise de autoritățile lor competente, pe baza scenariilor de criză și de șoc pentru rata dobânzii, care sunt prezentate în secțiunile 4.3.3 și 4.3.4.
- (g) să fie suficient de flexibile pentru a integra constrângerile impuse de supraveghere asupra ipotezelor privind parametrii de risc intern ale instituțiilor.

55. Sistemul informatic și sistemul de tranzacționare trebuie să aibă capacitatea de a înregistra profilul reevaluării, caracteristicile ratei dobânzii (inclusiv marja) și caracteristicile de opțiune ale produselor pentru a permite măsurarea riscului de discrepanță, a riscului de bază și a riscului de opțiune. În mod specific, sistemul de tranzacționare trebuie să aibă capacitatea de a culege informații detaliate cu privire la data/datele reevaluării unei anumite tranzacții, tipul sau indicele ratei dobânzii, orice opțiuni (inclusiv rambursarea sau răscumpărarea anticipată) și comisioanele aferente exercitării acestor opțiuni. Sistemele utilizate pentru măsurarea IRRBB trebuie să aibă capacitatea de a cuprinde caracteristicile IRRBB ale tuturor produselor. Sistemele trebuie să permită totodată dezagregarea impactului instrumentelor și portofoliilor IRRBB individuale la nivelul de risc al portofoliului bancar.

56. Pentru produse complexe, în mod specific cele structurate, sistemul de tranzacționare trebuie să aibă capacitatea de a culege informații despre componentele separate ale produsului și de a cuprinde caracteristicile IRRBB ale acestora (de exemplu, caracteristicile activelor și datoriilor grupate pe anumite caracteristici precum datele de reevaluare sau elementele opționalității).

Instituția trebuie să se asigure că sistemul informatic se poate adapta la introducerea de produse noi.

57. Trebuie instituite controale organizaționale adecvate asupra sistemelor informatice pentru a preveni corupția datelor utilizate de sistemele și aplicațiile informatice IRRBB, precum și pentru a controla modificările aduse codificării utilizate în aceste aplicații, astfel încât să se asigure, în mod specific:

(a) fiabilitatea datelor utilizate ca date de intrare și integritatea sistemelor de prelucrare pentru modelele IRRBB;

(b) faptul că se reduce la minimum probabilitatea apariției de erori în sistemul informatic, inclusiv a celor care apar la prelucrarea și agregarea datelor și

(c) luarea de măsuri adecvate în cazul dezechilibrării sau declinului pieței.

58. Metodele de măsurare a riscurilor trebuie să se bazeze pe date de piață și interne sigure. Instituțiile trebuie să monitorizeze calitatea surselor externe de informații utilizate pentru constituirea bazelor de date istorice cu rate ale dobânzii, precum și frecvența cu care sunt actualizate bazele de date.

59. Pentru a asigura calitatea superioară a datelor, instituțiile trebuie să pună în aplicare procese adecvate care să asigure corectitudinea datelor introduse în sistemul informatic. Datele de intrare trebuie să fie automatizate, pe cât posibil, pentru a reduce erorile administrative, iar cartografierea datelor trebuie analizată și testată periodic în raport cu o versiune aprobată a unui model. În plus, trebuie să existe o documentare suficientă a principalelor surse de date utilizate în procesul instituției de măsurare a riscului. Instituțiile trebuie, de asemenea, să instituie mecanisme adecvate pentru a verifica corectitudinea procesului de agregare și fiabilitatea rezultatelor modelului. Aceste mecanisme trebuie să confirme precizia și fiabilitatea datelor.

60. În cazul în care instituțiile încadrează fluxurile de trezorerie în diferite tranșe de timp (de exemplu, pentru analizele discrepanțelor) sau atribuie fluxuri de trezorerie unor puncte maxime diferite pentru a reflecta diferitele scadențe ale curbei ratei dobânzii, criteriile de încadrare trebuie să fie stabile în timp pentru a permite compararea semnificativă a cifrelor de risc pe perioade diferite.

61. Instituțiile trebuie să identifice posibilele motive ale discrepanțelor și neregulilor care ar putea apărea la momentul prelucrării datelor. Instituțiile trebuie să dispună de proceduri pentru a gestiona respectivele discrepanțe și nereguli, inclusiv proceduri pentru reconcilierea reciprocă a pozițiilor, pentru a permite eliminarea acestor discrepanțe și nereguli.

62. Instituțiile trebuie să dezvolte procese adecvate pentru a se asigura că datele utilizate pentru alimentarea modelelor care măsoară IRRBB la nivelul grupului sunt în concordanță cu datele utilizate pentru planificarea financiară.

Raportarea internă

63. Sistemele interne de raportare a riscurilor ale instituțiilor trebuie să furnizeze informații prompte, exacte și cuprinzătoare cu privire la expunerile lor la IRRBB. Frecvența rapoartelor interne trebuie să fie cel puțin trimestrială.
64. Rapoartele interne trebuie transmise organului de conducere sau delegaților acestuia cu informații la nivelurile relevante de agregare (pe nivel de consolidare și monedă) și analizate în mod regulat. Rapoartele trebuie să conțină un nivel de informații adaptat la nivelul de conducere specific (de exemplu, organul de conducere, personalul de conducere de nivel superior) și la situația specifică a instituției și a mediului economic.
65. Rapoartele IRRBB trebuie să ofere informații agregate și suficiente detalii justificative pentru a permite organului de conducere sau delegaților acestuia să evalueze sensibilitatea instituției la schimbările apărute în condițiile de piață și alți factori importanți de risc. Conținutul rapoartelor trebuie să reflecte modificările apărute în profilul de risc al instituției și în mediul economic și să compare expunerea actuală cu limitele de politică.
66. Rapoartele IRRBB trebuie să includă, în mod regulat, rezultatele analizelor și auditurilor asupra modelelor, precum și comparații ale previziunilor sau estimărilor de risc din trecut, cu rezultate concrete în vederea informării cu privire la eventualele deficiențe de modelare. În special, instituțiile trebuie să evalueze pierderile de plată anticipată modelate în raport cu pierderile istorice realizate. Trebuie identificate clar portofoliile care pot face obiectul unor fluctuații semnificative ale marcării la piață, iar impactul trebuie să fie monitorizat în cadrul MIS al instituției și supus supravegherii în concordanță cu orice alte portofolii expuse la riscul de piață.
67. Chiar dacă tipurile de rapoarte elaborate pentru organul de conducere sau delegații acestuia vor varia în funcție de componența portofoliului instituției, acestea trebuie să includă, ținând seama de punctele 65 și 66, următoarele:
- (a) Sinteze ale expunerilor agregate ale instituției la IRRBB, inclusiv informații privind expunerea la riscul de discrepanță, la riscul de bază și la riscul de opțiune. Trebuie identificate și explicate activele, datoriile, fluxurile de trezorerie și strategiile care determină nivelul și direcția IRRBB.
 - (b) Rapoarte care demonstrează respectarea de către instituție a politicilor și limitelor.
 - (c) Principalele ipoteze și principalii parametri de modelare, cum ar fi caracteristicile depozitelor la vedere (NMD), plățile anticipate pentru creditele cu rată fixă, retrageri anticipate ale depozitelor la termen, tragerea angajamentelor, agregarea monetară și tratamentul marjelor comerciale.
 - (d) Detalii privind impactul ipotezelor principale de modelare emise asupra măsurării IRRBB, inclusiv modificările ipotezelor aplicate în diferite scenarii privind rata dobânzii.

- (e) Detalii privind impactul instrumentelor financiare derivate pe rata dobânzii asupra măsurării IRRBB.
- (f) Detalii privind impactul instrumentelor cu valoare justă, inclusiv al activelor și datoriilor de nivelul 3, asupra măsurării IRRBB.
- (g) Rezultatele simulărilor de criză menționate în secțiunea 4.3.4, șocurile menționate în secțiunea 4.3.3, testele pentru detectarea valorilor extreme pentru supraveghere menționate la articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE, precum și evaluările sensibilității la principalele ipoteze și parametri și
- (h) Sintezele analizelor politicilor și procedurilor IRRBB și ale adecvării sistemelor de măsurare, inclusiv eventualele constatări ale auditorilor interni și externi sau ale altor părți externe echivalente (de exemplu consultanți).

68. Pe baza acestor rapoarte, organul de conducere sau delegații acestuia trebuie să poată evalua sensibilitatea instituției la modificările condițiilor de piață și la alți factori importanți de risc, cu trimitere specială la portofoliile care pot face obiectul unor fluctuații ale marcării la piață.

69. Sistemul intern de măsurare trebuie să genereze rapoarte într-un format care să permită înțelegerea lor cu ușurință la diferite niveluri de conducere ale instituției și luarea cu promptitudine a unor decizii adecvate. Rapoartele trebuie să stea la baza monitorizării regulate a funcționării instituției în concordanță cu strategia sa și limitele riscului de rată a dobânzii pe care le-a adoptat.

Model de guvernare

70. Instituțiile trebuie să se asigure că validarea metodelor de măsurare a IRRBB, care trebuie evaluate și validate independent de dezvoltarea acestora, și a evaluării riscului de model aferent sunt incluse într-un proces formal de politică ce trebuie evaluat și aprobat de organul de conducere sau delegații acestuia. Această politică trebuie să fie integrată în procesele de guvernare pentru gestionarea riscurilor de model și trebuie să prevadă:

- (a) rolurile funcțiilor de conducere și să desemneze persoana responsabilă pentru dezvoltarea, validarea, documentarea, aplicarea și utilizarea modelelor și
- (b) responsabilitățile de supraveghere a modelului, precum și politici care includ elaborarea unor proceduri de validare inițiale și permanente, evaluarea rezultatelor, aprobarea, controlul versiunii, excepția, escaladarea, modificarea și procesele de scoatere din uz.

71. Cadrul de validare trebuie să cuprindă următoarele cinci elemente principale:

- (a) evaluarea solidității conceptuale și metodologice, inclusiv a evidenței privind dezvoltarea;

- (b) monitorizarea permanentă a modelelor, inclusiv verificarea proceselor și evaluarea comparativă;
- (c) analiza rezultatelor, inclusiv testarea ex-post a parametrilor interni-cheie (de exemplu, stabilitatea depozitelor, ratele de rambursare anticipată a împrumuturilor, răscumpărările anticipate de depozite, stabilirea prețului instrumentelor);
- (d) o evaluare aprofundată a oricăror opinii de specialitate și aprecieri utilizate în modelele interne și
- (e) validarea ipotezelor privind diversificarea.

72.În ceea ce privește abordarea activităților de validare inițiale și permanente preconizate, politica trebuie să stabilească un proces ierarhic pentru stabilirea solidității riscului de model pe baza dimensiunilor cantitative și calitative, cum ar fi dimensiunea, impactul, performanțele anterioare și experiența personalului în ceea ce privește tehnica de modelare utilizată.

73.Gestionarea riscului de model pentru măsurile IRRBB trebuie să urmeze o abordare holistică care să înceapă cu motivarea, dezvoltarea și aplicarea de către proprietarii și utilizatori de modele. Înainte de a primi aprobarea internă pentru utilizare, procesul de stabilire a datelor de intrare pentru model, a ipotezelor, a metodologiilor de modelare și a rezultatelor modelării trebuie revizuit și validat independent de dezvoltarea modelelor IRRBB.

74.Rezultatele evaluării și validării, precum și orice recomandări privind utilizarea modelului trebuie prezentate și aprobate de organul de conducere sau delegații acestuia. După aprobare, modelul trebuie să facă obiectul unei evaluări permanente, al unei verificări și validări a procesului la o frecvență care să fie în concordanță cu nivelul riscului de model stabilit și aprobat de instituție.

75.Procesul de evaluare permanent trebuie să stabilească o serie de evenimente de declanșare a excepțiilor care să oblige evaluatorii modelului să anunțe în timp util organul de conducere sau delegații acestuia pentru a se stabili acțiuni corective și restricții la utilizarea modelului. Proprietarilor de modele trebuie să li se atribue, dacă este cazul, autorizații clare de control al versiunii.

76.Pe baza observațiilor și a informațiilor noi obținute în timp, un model aprobat poate fi modificat sau retras. Instituțiile trebuie să definească politici pentru tranziția modelului, inclusiv autorizații și documente privind schimbarea și controlarea versiunii.

77.Instituțiile se pot baza pe modele IRRBB terțe pentru gestionarea și controlarea IRRBB, cu condiția ca aceste modele să fie adaptate în mod corespunzător pentru a reflecta în mod adecvat caracteristicile specifice ale instituției în cauză. Se așteaptă din partea instituțiilor să înțeleagă pe deplin analitica, ipotezele și metodologiile subiacente ale modelelor terțe și să se asigure că acestea sunt integrate în mod corespunzător în sistemele și procesele generale de gestionare a riscurilor ale instituțiilor. În cazul în care sunt furnizate date de intrare de către

terți pentru date de piață, ipoteze comportamentale sau setări ale modelului, instituția trebuie să dispună de un proces pentru a stabili dacă acele date de intrare sunt rezonabile pentru activitatea sa, precum și caracteristicile de risc ale activităților sale. Instituțiile trebuie să se asigure că există o documentație adecvată cu privire la utilizarea de către acestea a modelelor dezvoltate de părți terțe, inclusiv la orice personalizare specifică.

78. Datele de intrare sau ipotezele despre model, indiferent dacă sunt generate de procesele interne ale modelului sau de către terți, trebuie incluse în procesul de validare. Instituția trebuie să documenteze și să explice opțiunile de specificare a modelului în cadrul procesului de validare.

4.3 Măsurarea IRRBB prin sistemul intern al unei instituții

4.3.1 Abordarea generală a măsurării IRRBB

79. Instituțiile trebuie să implementeze sisteme robuste de măsurare internă (SMI) care să cuprindă toate componentele și sursele IRRBB care sunt relevante pentru modelul de afaceri al instituției.

80. Instituțiile trebuie să-și măsoare expunerea la IRRBB în ceea ce privește eventualele modificări atât ale valorii economice, cât și a măsurării venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață. Instituțiile trebuie să utilizeze caracteristici complementare ale măsurării IRRBB pentru a reflecta natura complexă a IRRBB pe termen scurt și pe termen lung. Mai precis, instituțiile trebuie să măsoare și să monitorizeze (i) impactul global al ipotezelor principale de modelare asupra măsurării IRRBB în cadrul diferitelor metode de măsurare IRRBB și (ii) IRRBB aferent instrumentelor financiare derivate pe rata dobânzii din portofoliul lor bancar, dacă sunt relevante pentru modelul de afaceri.

81. Dacă marjele comerciale și alte componente de marjă sunt excluse de la măsurarea valorii economice, instituțiile trebuie (i) să folosească o metodologie transparentă pentru identificarea ratei fără risc a dobânzii la inițierea fiecărui instrument; și (ii) să folosească o metodologie care să fie aplicată consecvent la toate instrumentele sensibile la rata dobânzii și în toate unitățile operaționale.

82. La calcularea măsurilor venitului net din dobânzi pentru evaluarea expunerilor la IRRBB, instituțiile trebuie să includă marje comerciale.

83. Instituțiile trebuie să considere expunerile neperformante (nete de provizioane) drept instrumente sensibile la rata dobânzii, care reflectă fluxurile de trezorerie preconizate și momentul acestora.

84. Când își măsoară expunerea la IRRBB, instituțiile nu trebuie să se bazeze doar pe calcul și pe rezultatele testelor de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme descrise la articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE sau ale oricărui astfel de test suplimentar dezvoltat de autoritatea competentă, ci trebuie să elaboreze și să utilizeze propriile ipoteze și

metode de calcul. Cu toate acestea, testele de supraveghere pentru detectarea valorilor extreme trebuie să fie pe deplin integrate în cadrul intern pentru gestionarea IRRBB și să fie utilizate ca instrumente complementare pentru măsurarea expunerii la IRRBB.

4.3.2 Metode de măsurare a IRRBB

85. Instituțiile nu trebuie să se bazeze pe o singură măsurare a riscului, ci să utilizeze în schimb seria de instrumente și modele cantitative care corespund expunerii lor specifice la risc. În acest scop, instituțiile trebuie să ia în considerare aplicarea metodelor enumerate în anexa I, printre altele, pentru a asigura reflectarea adecvată a diferitelor aspecte ale riscului de rată a dobânzii.

86. Limitările fiecărui instrument și model cantitativ utilizat trebuie să fie pe deplin înțelese de instituție, iar aceste limitări trebuie luate în considerare în procesul de gestionare a riscului IRRBB. La evaluarea IRRBB, instituțiile trebuie să cunoască riscurile care pot decurge ca urmare a tratării contabile a tranzacțiilor din portofoliul bancar.

87. Instituțiile trebuie să identifice și să măsoare toate componentele IRRBB. Pentru a identifica diferite componente ale IRRBB, instituțiile trebuie să ia în considerare cel puțin aceste abordări prezentate în tabelul 1.

Tabelul 1: Identificarea componentelor secundare ale riscului de rată a dobânzii din portofoliul bancar

Componentă	Metodă	Obiectiv
Riscul de discrepanță (<i>gap risk</i>)	Analiza disparităților	Volumul neconcordanțelor în diferite benzi de scadență.
	Durata parțială a riscului asociat curbei randamentului	Dispersia și concentrarea neconcordanțelor dintre diferite benzi de scadență.
Riscul de bază	Inventarul grupelor de instrumente în funcție de diferite rate ale dobânzii	Utilizarea instrumentelor derivate și a altor instrumente de acoperire sub aspectul bazelor diferite, al convexității și al diferenței de sincronizare neluate în considerare la analiza disparităților.
Riscul de opțiune (opțiuni automate și comportamentale)	Inventarul tuturor instrumentelor cu opțiuni încorporate sau explicite	Opțiuni comportamentale: Cantitatea de credite ipotecare, conturi curente, conturi de economii și

Componentă	Metodă	Obiectiv
		<p>depozite în care clientul are opțiunea de a devia de la scadența contractuală; cantitatea de angajamente cu trageri ale clienților sensibile la rata dobânzii.</p> <p>Opțiuni automate pe rata dobânzii:</p> <p>Limite minime și maxime încorporate în active și datorii; opțiuni de tip swaption sau opțiuni de plată anticipată încorporate în activele și datoriile interbancare; și limite maxime, limite minime și opțiuni de tip swaption explicite.</p>

88. Pentru măsurarea și monitorizarea IRRBB, instituțiile trebuie să utilizeze cel puțin o măsură a venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață și cel puțin o metodă de măsurare a valorii economice care, în combinație, să cuprindă toate componentele IRRBB. Instituțiile mari care desfășoară activități transfrontaliere, în special instituțiile din categoriile 1 și 2 din ghidul SREP, precum și instituțiile cu modele de afaceri complexe sau sofisticate, trebuie să utilizeze metode de măsurare multiple pentru IRRBB, așa cum sunt prezentate mai detaliat în anexa II.

4.3.3 Scenarii de șoc privind rata dobânzii pentru gestionarea permanentă

89. Instituțiile trebuie să-și măsoare în mod regulat, cel puțin trimestrial și mai frecvent în perioade de volatilitate crescută a ratei dobânzii sau de niveluri ale IRBB mai ridicate, expunerea la IRRBB în contextul diferitelor măsuri ale IRRBB în scenarii diverse de șoc privind rata dobânzii în cazul în care apar posibile schimbări ale nivelului și ale formei curbelor de randament aferente ratei dobânzii, precum și la modificări ale relației dintre diferitele rate ale dobânzii (adică riscul de bază).

90. Instituțiile trebuie să aibă în vedere dacă aplică o abordare a modelării fluxului de trezorerie condiționată sau necondiționată. Instituțiile mai mari și mai complexe, în special instituțiile de categorie 1 și 2 din ghidul SREP, trebuie să țină seama, de asemenea, de scenarii în care sunt calculate traiectorii ale ratei dobânzii și în care unele ipoteze (de exemplu, referitoare la comportament, contribuția la riscuri, precum și la dimensiunea și compoziția bilanțului) sunt ele însele funcții ale unor niveluri fluctuante ale ratei dobânzii.

91. Instituțiile trebuie să evalueze expunerile în fiecare monedă în care au poziții. Pentru expunerile semnificative într-o monedă, scenariile de șoc privind rata dobânzii trebuie

efectuate pe monede și trebuie să fie în concordanță cu caracteristicile economice care stau la baza lor. În cadrul sistemului de măsurare internă (IMS) a IRRBB, trebuie să se ia în considerare scenarii de șoc privind rata dobânzii efectuate pe monede, cel puțin pentru fiecare monedă în care activele sau datoriile denuminate într-o monedă reprezintă 5 % sau mai mult din totalul activelor (cu excepția activelor corporale) sau datoriilor financiare din afara portofoliului de tranzacționare, ori mai puțin de 5 %, dacă suma activelor sau a datoriilor incluse în calcul este mai mică de 90 % din totalul activelor (cu excepția activelor corporale) sau datoriilor financiare din afara portofoliului de tranzacționare. Instituțiile trebuie să includă în sistemele lor de măsurare internă metode de agregare a IRRBB între diferitele monede. În cazul în care instituțiile folosesc ipoteze privind dependențele dintre ratele dobânzii în monede diferite, trebuie să aibă nivelul necesar de competență și complexitate în acest sens. Instituțiile trebuie să ia în considerare impactul ipotezelor privind dependențele dintre ratele dobânzii în monede diferite.

92. Când aleg scenarii de șoc privind rata dobânzii, instituțiile trebuie să ia în considerare următoarele:

- (a) că propriile scenarii de șoc privind rata dobânzii, dezvoltate la nivel intern, sunt proporționale cu natura, amploarea și complexitatea activităților lor, precum și cu profilul de risc al acestora, ținând seama de schimbările bruște și progresive paralele și neparalele, precum și de schimbările intervenite în curbele de randament. scenariile trebuie să se bazeze pe variațiile istorice și pe comportamentul ratelor dobânzii, precum și pe simulări ale ratelor dobânzii viitoare;
- (b) scenariile privind rata dobânzii care reflectă modificările intervenite în relațiile dintre ratele de piață-cheie pentru abordarea riscului de bază;
- (c) scenariile de șoc privind rata dobânzii recomandate, menționate la articolul 98 alineatul (5) din Directiva 2013/36/UE;
- (d) orice scenarii de șoc suplimentare privind rata dobânzii impuse de autoritățile de supraveghere;
- (e) că valabilitatea ipotezelor privind diversificarea este subliniată în mod adecvat și
- (f) în mediile cu rată mică a dobânzii, instituțiile trebuie să aibă în vedere scenarii de rate negative ale dobânzii și posibilitatea de efecte asimetrice ale ratelor negative ale dobânzii asupra instrumentelor lor sensibile la rata dobânzii.

93. Rezultatele scenariilor de șoc trebuie să contribuie la luarea deciziilor la nivelul de conducere corespunzător. Printre acestea se numără deciziile strategice sau comerciale, alocarea capitalului intern și deciziile de gestionare a riscurilor de către organul de conducere sau de delegații acestuia. Rezultatele trebuie luate în considerare și la stabilirea și evaluarea politicilor și limitelor pentru IRRBB.

4.3.4 Scenarii de criză privind rata dobânzii

94. Simularea situațiilor de criză pentru IRRBB trebuie avută în vedere în ICAAP în cazul în care instituțiile trebuie să efectueze simulări de criză riguroase și anticipative care să identifice posibilele consecințe negative ale modificărilor severe ale condițiilor de piață asupra capitalului lor sau asupra măsurilor venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață. În scopul simulărilor de criză privind IRRBB, instituțiile trebuie să includă modificările comportamentului bazei lor de clienți. Simulările de criză pentru IRRBB trebuie integrate în cadrul general de simulări de criză al instituțiilor, inclusiv simulări de criză în sens invers, și trebuie să fie proporționale cu natura, mărimea și complexitatea lor, precum și cu activitățile economice și profilul general de risc.
95. Simularea situațiilor de criză pentru IRRBB trebuie efectuată regulat, cel puțin anual și mai frecvent în perioade de volatilitate crescută a ratei dobânzii și de creștere a nivelurilor IRRBB.
96. Cadrul de simulări de criză pentru IRRBB trebuie să includă obiective clar definite, scenarii concepute pentru activitățile și riscurile instituției, ipoteze bine documentate și metodologii solide.
97. În simulările de criză la nivelul întreprinderii, trebuie calculată interacțiunea IRRBB cu alte categorii de risc (risc de credit, risc de lichiditate, risc de piață), precum și orice efecte secundare semnificative.
98. Instituțiile trebuie să efectueze simulări de criză în sens invers pentru a (i) identifica scenariile privind ratele dobânzii care pot amenința sever capitalul, valoarea economică și măsurile venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață ale unei instituții; și (ii) a identifica vulnerabilitățile asociate strategiilor de acoperire a riscurilor și eventualele reacții comportamentale ale clienților săi.
99. În scopul evaluării IRRBB, la testarea vulnerabilităților în situații de criză, instituțiile trebuie să utilizeze schimbări și modificări mai mari și mai extreme și modificări ale ratelor dobânzii decât cele utilizate pentru gestionarea curentă, incluzând cel puțin următoarele:
- a) Schimbări semnificative ale relației dintre ratele de piață-cheie (risc de bază);
 - b) Schimbări bruște și semnificative ale curbei randamentului (paralele și neparalele);
 - c) Clasificări ale ipotezelor-cheie despre comportamentul claselor de active și datorii;
 - d) Schimbările produse în ipotezele de corelare a ratelor de referință ale dobânzii;
 - e) Schimbările semnificative ale condițiilor pieței și ale macro-condițiilor actuale și schimbările mediului concurențial și economic, precum și posibila lor dezvoltare; și
 - f) Scenarii specifice care se referă la modelul economic și profilul specific al instituției.

100. Rezultatele scenariilor de criză trebuie să contribuie la luarea deciziilor la nivelul de conducere corespunzător. Printre acestea se numără deciziile strategice sau comerciale, alocarea capitalului intern și deciziile de gestionare a riscurilor de către organul de conducere sau de delegații acestuia. Rezultatele trebuie luate în considerare și la stabilirea și evaluarea politicilor și limitelor pentru IRRBB.
101. În scopul analizei sensibilității în scenarii de criză, instituțiile trebuie să evalueze, în indicatorii valorii lor economice, limitările asociate utilizării unei ipoteze de lichidare și capacitatea instituției de a reflecta riscul de rată a dobânzii pe termen lung.
102. În cazurile în care instrumentele din bilanț au restricții de reevaluare semnificative (de exemplu, limite minime și maxime), instituțiile trebuie să ia în considerare cu prudență, dacă este semnificativ, efectul pe care l-ar avea reînnoirea instrumentelor respective dacă ar fi înlocuite cu altele cu caracteristici comparabile, fără a ține seama de ipoteza de lichidare. Acest lucru trebuie efectuat pentru un orizont de timp prudent și de modelul de afaceri al băncii.

4.3.5 Ipoteze de măsurare a IRRBB

103. Atunci când măsoară IRRBB, instituțiile trebuie să înțeleagă pe deplin și să documenteze principalele ipoteze comportamentale și de modelare. Aceste ipoteze trebuie să fie aliniate la strategiile de afaceri și să fie testate în mod regulat. Aceste ipoteze trebuie determinate în mod proporțional și ținând seama în special de pragurile de semnificație stabilite la articolul 7 alineatul (12), articolul 8 alineatul (2), articolul 9 alineatul (4), articolul 11 alineatul (3) și la articolul 21 alineatul (1) din standardele tehnice de reglementare prevăzute la articolul 84 alineatul (5) din CRD.
104. La evaluarea riscului produselor sensibile la rata dobânzii care sunt legate de inflație sau de alți factori de piață, trebuie aplicate ipoteze prudente. Aceste ipoteze se pot baza, de exemplu, pe actuala/ultima valoare observată, pe previziunile unui institut de cercetare economică reputat sau pe alte practici de piață general acceptate (în cazul inflației: curbele anticipative de anticipare a inflației, de exemplu).
105. La măsurarea IRRBB, obligațiile de pensii și activele din planul de pensii trebuie incluse, cu excepția cazului în care riscul ratei dobânzii este reflectat în altă măsură de risc.
106. În ceea ce privește diferitele măsuri ale IRRBB, după caz, instituțiile trebuie să ia în considerare ipotezele formulate în scopul cuantificării riscului în ceea ce privește cel puțin următoarele domenii:
- a) Exercițarea opțiunilor pe rata dobânzii (automate sau comportamentale) atât de către instituție, cât și de către clientul său în cadrul unor scenarii specifice de șoc și de criză;
 - b) Tratatamentul soldurilor și fluxurilor de dobânzi asociate NMD-urilor;
 - c) Tratatamentul depozitelor la termen cu risc de răscumpărare anticipată;

- d) Tratatamentul creditelor cu rată fixă și a angajamentelor de creditare cu rată fixă;
- e) Tratatamentul capitalurilor proprii în cadrul măsurilor interne ale valorii economice;
- f) Implicațiile practicilor contabile pentru măsurarea IRRBB și, în special, eficacitatea contabilității de acoperire și
- g) validarea ipotezelor privind diversificarea.

107. Întrucât condițiile de piață, mediile competitive și strategiile se schimbă în timp, instituțiile trebuie să evalueze ipotezele semnificative de măsurare cel puțin o dată pe an și mai frecvent în condiții de piață care se schimbă rapid.

a) Ipoteze comportamentale pentru conturi ale clienților cu opționalitate încorporată pentru client în scopul IRRBB

108. La evaluarea implicațiilor opționalității, instituțiile trebuie să ia în considerare:

- (a) Impactul potențial asupra ritmurilor actuale și viitoare de rambursare anticipată a creditelor, care decurge din scenariul privind rata dobânzii, mediul economic subiacent și caracteristicile contractuale. Instituțiile trebuie să ia în considerare diferitele dimensiuni care influențează opțiunile comportamentale integrate.
- (b) Elasticitatea ajustării ratelor produselor la fluctuațiile ratelor dobânzii de pe piață.
- (c) Migrarea soldurilor între tipuri de produse ca urmare a schimbărilor produse la nivelul caracteristicilor, termenilor și condițiilor acestora.

109. Instituțiile trebuie să dispună de politici care să reglementeze stabilirea și evaluarea periodică a ipotezelor-cheie pentru tratamentul elementelor bilanțiere și extrabilanțiere care au încorporate opțiuni în cadrul lor de risc al ratei dobânzii. Asta înseamnă că instituțiile trebuie:

- (a) să identifice toate produsele și elementele semnificative supuse opțiunilor încorporate, care pot afecta fie rata dobânzii aplicată, fie data reevaluării comportamentale (spre deosebire de data scadenței contractuale) a soldurilor relevante;
- (b) să dispună de strategii adecvate de stabilire a prețurilor și de atenuare a riscurilor (de exemplu, utilizarea instrumentelor derivate) pentru a gestiona impactul opționalității din cadrul apetitului la risc, ceea ce poate include penalități pentru răscumpărarea anticipată imputabile clientului drept compensație pentru eventualele costuri de întrerupere (dacă este permis);
- (c) să se asigure că modelarea principalelor ipoteze comportamentale se justifică în raport cu datele istorice subiacente și se bazează pe ipoteze prudente;

- (d) să poată demonstra că dispun de o modelare precisă (testări ex-post în comparație cu experiența);
 - (e) să asigure o documentare adecvată a ipotezelor în cadrul politicilor și procedurilor lor și să dispună de un proces pentru asigurarea revizuirii acestora;
 - (f) să înțeleagă sensibilitatea rezultatelor măsurării riscului instituției la aceste ipoteze, inclusiv să desfășoare simulări de criză ale ipotezelor și să țină cont de rezultatele acestor simulări în deciziile privind alocarea capitalului intern și
 - (g) să efectueze validarea internă regulată a acestor ipoteze pentru a le verifica stabilitatea în timp și a le ajusta, dacă este necesar.
110. Depozitele fără scadență ale clienților financiari nu trebuie să facă obiectul modelării comportamentale, cu excepția cazului în care sunt depozite operaționale definite la articolul 27 alineatul (1) din Regulamentul delegat privind cerința de acoperire a necesarului de lichiditate.
111. Cu excepția economiilor reglementate prevăzute la articolul 428f alineatul (2) litera (a) din CRR, dar fără a se limita la partea centralizată și cu excepția constrângerilor economice sau fiscale semnificative în cazul retragerii, data presupusă a reevaluării comportamentale pentru depozitele de retail și depozitele wholesale ale clienților nefinanciari și pentru depozitele operaționale menționate la punctul 110, fără nicio dată de reevaluare specifică (depozite la vedere), trebuie limitată la o dată de reevaluare ponderată maximă de 5 ani. Limita de 5 ani se aplică valorii totale (mai exact, de bază și auxiliară) a portofoliului agregat al acelor depozite și separat pentru fiecare monedă.
112. Atunci când emit ipoteze comportamentale în legătură cu conturi fără date specifice de reevaluare în scopul gestionării riscului de rată a dobânzii, instituțiile trebuie:
- (a) Să poată identifica soldurile „de bază”, adică depozitele care sunt stabile și nu sunt susceptibile de reevaluare, chiar și în condiții de fluctuații semnificative ale ratei dobânzii, și/sau alte depozite a căror elasticitate limitată la fluctuații ale ratei dobânzii ar putea fi modelată de bănci.
 - (b) Ipotezele de modelare pentru aceste depozite trebuie să reflecte caracteristicile deponenților (de exemplu, retail/wholesale) și caracteristicile contului (de exemplu, tranzacționale/netranzacționale). În continuare este dată o descriere la nivel înalt a categoriilor de mai sus:
 - i. Depozitele tranzacționale de retail includ depozite nepurtătoare de dobândă și alte conturi de retail a căror componentă de remunerare nu este relevantă în decizia clientului de a păstra bani în cont.

- ii. Depozitele netranzaționale de retail includ conturi de retail (inclusiv cele reglementate), a căror componentă de remunerare este relevantă în decizia clientului de a păstra bani în cont.
 - iii. Depozitele wholesale includ conturile entităților corporative și ale altor clienți interbancari, cu excepția conturilor interbancare sau a altor clienți care prezintă o sensibilitate totală la preț.
- (c) Să evalueze o posibilă migrare între depozite fără date specifice de reevaluare și alte depozite care ar putea modifica, în diferite scenarii privind rata dobânzii, principalele ipoteze de modelare a comportamentului.
- (d) Să aibă în vedere eventualele constrângeri privind reevaluarea depozitelor de retail în medii cu rata dobânzii mică sau negativă și efectul acestor constrângeri asupra stabilității depozitelor în diferite scenarii privind rata dobânzii.
- (e) Să se asigure că ipotezele emise în legătură cu declinul soldurilor de bază și altor solduri modelate sunt prudente și adecvate când se pun în balanță beneficiile pentru venitul net din dobânzi în raport cu riscul suplimentar asociat valorii economice care decurge din blocarea într-o rentabilitate viitoare a ratei dobânzii aferente activelor finanțate de aceste solduri, și eventuale venituri nerealizate într-un mediu cu rata dobânzii în creștere.
- (f) Subliniind importanța metodelor statistice sau cantitative pentru a stabili datele de reevaluare comportamentală și profilul fluxului de trezorerie al NMD, stabilirea unor ipoteze de modelare adecvate pentru NMD-uri ar putea necesita (și anume, într-o perspectivă anticipativă) contribuția complementară a diferiților experți în cadrul unei instituții (de exemplu, departamentul de gestionare și control al riscurilor, departamentul de vânzări și trezoreria).
- (g) Să asigure documentarea adecvată a acestor ipoteze în politici și proceduri și să dispună de un proces pentru asigurarea evaluării lor.
- (h) Să înțeleagă impactul ipotezelor asupra rezultatelor sistemelor alese de măsurare a riscului și asupra deciziilor de alocare a capitalului intern a instituției, inclusiv prin calcularea periodică de analize ale sensibilității asupra parametrilor-cheie (de exemplu, procentul și scadența soldurilor de bază ale conturilor și rata de transfer) și măsurile care utilizează termeni contractuali, nu ipoteze comportamentale, pentru a izola impactul ipotezelor asupra diferitelor măsuri ale IRRBB.
- (i) Să efectueze simulări de criză pentru a înțelege sensibilitatea metodelor alese de măsurare a riscurilor la variațiile ipotezelor cheie, ținând cont de rezultatele acestor simulări în deciziile de alocare a capitalului intern.

b) Ipoteze de planificare corporativă pentru capitalurile proprii în scopul IRRBB

113. Dacă decid să adopte o politică menită să stabilizeze câștigurile care provin din capitalurile proprii, instituțiile trebuie:
- (a) să dispună de o metodologie adecvată pentru determinarea elementelor din capitalul propriu care trebuie considerate eligibile pentru un astfel de tratament;
 - (b) să stabilească care ar fi profilul prudent de scadență a investițiilor pentru capitalurile proprii eligibile care pune în balanță beneficiile stabilizării venitului, care se produce ca urmare a adoptării unor poziții de rentabilitate fixă cu durată mai mare, în raport cu sensibilitatea suplimentară asociată valorii economice a pozițiilor respective în cadrul unei crize asociate ratei dobânzii, și riscul asociat subperformanței câștigurilor dacă ratele dobânzii cresc;
 - (c) să includă o documentare adecvată a acestor ipoteze în politicile și procedurile lor și să dispună de un proces pentru asigurarea evaluării acestora;
 - (d) să înțeleagă impactul profilului de scadență ales asupra rezultatelor proprii selectate de către instituție din măsurarea riscurilor, inclusiv prin calcularea regulată a măsurilor fără includerea capitalurilor proprii pentru a izola efectele asupra diferitelor perspective privind măsurile IRRBB și
 - (e) să realizeze simulări de criză pentru a înțelege sensibilitatea metodelor de măsurare a riscurilor la variațiile ipotezelor cheie în cazul fondurilor proprii, ținând cont de rezultatele acestor simulări în cadrul deciziilor lor de alocare a capitalului intern cu IRRBB.
114. Atunci când decid asupra ipotezelor privind termenul de investiții pentru fonduri proprii, instituțiile trebuie să evite adoptarea unor poziții de stabilizare a veniturilor care reduc semnificativ capacitatea acestora de a se adapta la schimbările semnificative ale mediului economic și de afaceri aferent.
115. Ipotezele privind termenul de investiții, care sunt utilizate pentru gestionarea riscurilor pentru sensibilitățile diferitelor măsuri ale IRRBB asociate capitalurilor proprii, trebuie considerate parte din ciclul normal de planificare corporativă și nu trebuie schimbate doar pentru a reflecta o schimbare a așteptărilor instituției în ceea ce privește traiectoria viitoarelor rate ale dobânzii. Orice utilizare de portofolii de instrumente derivate sau active pentru realizarea profilului de investiții dorit trebuie documentată și înregistrată în mod clar.
116. În cazul în care o instituție nu a stabilit ipoteze explicite pentru termenul de investiție pentru capitaluri proprii sau stabilește ipoteze care sunt, în mod explicit, pe termen scurt, instituția trebuie să se asigure că sistemele și funcțiile de informare de gestiune pot identifica implicațiile abordării sale alese pentru volatilitatea venitului din dobânzi și a valorii economice.

4.4 Sisteme interne IRRBB nesatisfăcătoare

117. Articolul 84 alineatul (3) din Directiva 2013/36/UE împuternicește autoritățile competente să impună unei instituții obligația de a utiliza metodologia standardizată menționată la articolul 84 alineatul (1) din CRD „*atunci când sistemele interne puse în aplicare de către acea instituție pentru a evalua riscurile menționate la respectivul alineat nu sunt satisfăcătoare*”.
118. Ca o cerință minimă, sistemele interne satisfăcătoare trebuie puse în aplicare în conformitate cu prezentul ghid, ținând seama de principiul proporționalității.
119. Mai exact, sistemele interne trebuie considerate nesatisfăcătoare cel puțin în următoarele cazuri:

- (a) Un IMS trebuie considerat nesatisfăcător în sensul articolului 84 alineatul (3) din CRD dacă autoritățile competente stabilesc, de la caz la caz, că metodele aplicate nu acoperă toate componentele semnificative ale riscului de rată a dobânzii (riscul de discrepanță, riscul de bază, riscul de opțiuni) și/sau măsurile nu reflectă riguros toate dimensiunile semnificative ale riscurilor pentru activele, pasivele și instrumentele de tip extrabilanțier semnificative (de exemplu, NMD, credite, opțiuni) din afara portofoliului de tranzacționare al băncii.

În anexa I este prezentată o listă nerestrictivă a metodelor pentru măsurarea IRRBB cu indicarea limitărilor acestora.

Când își măsoară expunerea la IRRBB, instituțiile nu trebuie să se limiteze la metodele enumerate în anexa I, pentru a se asigura că toate aspectele semnificative ale riscului de rată a dobânzii sunt reflectate în mod adecvat.

- (b) IMS trebuie considerate nesatisfăcătoare dacă nu sunt calibrate, testate ex-post și evaluate în ceea ce privește toți parametrii lor relevanți, cu o frecvență adecvată și sprijinite printr-o guvernanză corespunzătoare și o documentație care să ia în considerare natura, amploarea și complexitatea IRRBB inerent modelului de afaceri și activităților instituției.

Instituțiile trebuie să respecte punctele 71-79 din prezentul ghid, în special privind evaluarea și validare (cu frecvența adecvată, inclusiv testele ex-post), guvernanză, politicile privind riscurile, precum și controalele.

4.5 Identificarea și evaluarea CSRBB

4.5.1 Perimetrul CSRBB

120. CSRBB reflectă o combinație de două elemente:

- (a) Modificările „marjei de credit de pe piață” sau a „prețului de piață al riscului de credit” (diferit de marja de credit idiosincronică)⁸ care reprezintă prima de risc de credit solicitată de participanții pe piață pentru o calitate dată a creditului;⁹
- (b) Modificările „marjei de lichiditate de pe piață” care reprezintă prima de lichiditate care determină apetitul pieței pentru investiții și prezența cumpărătorilor și a vânzătorilor interesați;

121. CSRBB nu include efectul modificărilor calității creditului în perioada de observație (și anume, deprecierea/aprecierea categoriei de rating a unei contrapărți specifice sau a unui instrument specific, considerată risc de migrare). În special, deteriorarea calității creditului unei instituții nu trebuie să aibă niciun impact pozitiv asupra măsurii de risc de marjă de credit. Instituțiile trebuie să evite orice suprapunere cu cadrul de gestionare a riscului de ajustare a evaluării creditului, când evaluează CSRBB.

122. CSRBB exclude expunerile neperformante.

123. Când evaluează modificările evoluției primei de risc de credit și a primei de lichiditate, instituțiile pot lua în considerare dimensiunile specifice monedei (adică, EUR, USD etc.) ca dimensiune relevantă pentru marja de credit de pe piață și marja de lichiditate de pe piață.

124. Instituțiile nu trebuie să excludă niciun instrument din portofoliul bancar din perimetrul CSRBB ex-ante, inclusiv activele, datoriile, instrumentele derivate și alte elemente extrabilanțiere, cum ar fi angajamentele de creditare, indiferent de tratamentul contabil. Orice excludere potențială a instrumentelor din perimetrul relevant trebuie efectuată în cazul lipsei sensibilității la riscul de marjă de credit și trebuie documentată și justificată în mod adecvat. În orice caz, instituțiile nu trebuie să excludă activele contabilizate la valoarea justă.

125. Fără a aduce atingere punctului 12, trebuie inclusă activitatea cu portofoliu de tranzacționare redus, definită la articolul 94 alineatul (1) din Regulamentul (UE) nr. 575/2013, cu excepția cazului în care riscul său de marjă de credit este reflectat în altă metodă de măsurare a riscului.

4.5.2 Guvernanța și strategia privind CSRBB

126. Strategia instituției privind CSRBB, inclusiv apetitul la risc pentru CSRBB, trebuie să facă parte din strategia globală, în special obiectivele strategice și obiectivele privind riscul pe care organul de conducere trebuie să le aprobe astfel cum este prevăzut la paragraful 2 litera (a) din articolul 88 alineatul (1) din Directiva 2013/36/UE.

⁸ Marja de credit idiosincronică reflectă riscul de credit specific asociat calității creditului debitorului individual (care va reflecta și evaluările riscurilor care decurg din sectorul și amplasarea geografică a debitorului) și particularitățile instrumentului de credit (de exemplu, dacă este vorba despre o obligațiune sau un instrument derivat).

⁹ De exemplu, randamentul suplimentar pe care un instrument de datorie emis de o entitate cu rating AA trebuie să-l producă față de o alternativă fără risc.

127. Apetitul la risc al instituției pentru CSRBB trebuie exprimat în funcție de impactul al marjelor de credit fluctuante asupra diferitelor metode de măsurare a CSRBB. Instituțiile expuse semnificativ la CSRBB trebuie să reflecte acest lucru în mod adecvat în apetitul lor la risc.
128. Când propun noi produse sau activități, instituțiile trebuie să se asigure că procedurile de identificare, măsurare și monitorizare a CSRBB au fost stabilite. Trebuie să se garanteze că sunt bine înțelese caracteristicile CSRBB ale acestor noi produse și activități.
129. Instituțiile responsabile cu consolidarea trebuie să se asigure că mecanismele și procedurile de guvernare internă pentru gestionarea CSRBB sunt consecvente și bine integrate la nivel consolidat și subconsolidat.

4.5.3 Cadrul de evaluare a CSRBB și responsabilități

130. Pentru a avea mecanisme de guvernare internă în temeiul articolelor 74 și 88 din Directiva 2013/36/UE, instituțiile trebuie să asigure următoarele în legătură cu CSRBB:
- (a) Că organul lor de conducere deține responsabilitatea finală pentru supravegherea cadrului de gestionare a CSRBB și a cadrului instituției privind apetitul la risc pentru acoperirea în mod adecvat a riscurilor. Cu toate acestea, organul de conducere poate să delege monitorizarea și gestionarea IRRBB personalului de conducere de nivel superior, experților sau unui comitet de gestionare a activelor și datorii în condițiile prevăzute detaliat la punctul 132.
 - (b) Că dispun de un cadru de gestionare a CSRBB, care stabilește responsabilități clare și care constă într-un sistem de politici, procese și controale interne, care includ analize și evaluări periodice independente ale eficacității cadrului.
 - (c) Că modalitățile, procesele și mecanismele menționate pentru evaluarea CSRBB sunt cuprinzătoare și proporționale cu natura, amploarea și complexitatea riscurilor inerente modelului de afaceri și activităților instituției.
131. Organul de conducere sau delegații acestuia trebuie, în mod special, să fie responsabil pentru următoarele:
- (a) Înțelegerea naturii și a nivelului de expunere la CSRBB. Organul de conducere trebuie să se asigure că există îndrumări clare privind apetitul la risc pentru CSRBB în ceea ce privește strategiile de afaceri ale instituției.
 - (b) Stabilirea faptului că sunt luate măsuri adecvate pentru evaluarea și monitorizarea CSRBB, în concordanță cu strategiile și politicile aprobate. În acest sens, organul de conducere sau delegații acestuia sunt responsabili pentru a stabili:
 - i. Sisteme și standarde pentru monitorizarea CSRBB, evaluarea pozițiilor și a performanței, inclusiv procedurile pentru actualizarea scenariilor de criză și de șoc

- și a parametrilor, și principalele ipoteze aferente care determină analiza CSRBB a instituției;
- ii. Un proces de raportare și de evaluare a CSRBB cuprinzător și
 - iii. Măsuri de control intern și sisteme informatice de management (MIS) eficiente.
- (c) Aprobarea inițiativelor majore de asumare a riscurilor CSRBB, înaintea etapei de punere în aplicare. Pozițiile legate de transferurile interne de risc între portofoliul bancar și portofoliul de tranzacționare trebuie documentate corespunzător.
- (d) Supravegherea aprobării, a aplicării și a evaluării politicilor și procedurilor de gestionare a CSRBB. Nivelul și schimbările produse la nivelul expunerii la CSRBB a instituției trebuie prezentate în mod regulat organului de conducere.
- (e) Garantarea faptului că validarea metodelor de măsurare a CSRBB și evaluarea riscului de model aferent sunt incluse într-un proces formal de politică ce trebuie evaluat și aprobat de organul de conducere sau delegații acestuia.
- (f) Înțelegerea și evaluarea funcționării delegațiilor săi în ceea ce privește monitorizarea și controlul CSRBB în conformitate cu politicile aprobate de organul de conducere, pe bază de evaluări periodice ale informațiilor furnizate la timp și suficient de detaliate.
- (g) Înțelegerea implicațiilor strategiilor CSRBB ale instituției și a posibilelor legături ale acestora cu riscul de piață, de lichiditate, de credit și operațional, fără a solicita tuturor membrilor organului de conducere să fie experți în acest domeniu. Unii dintre membri trebuie să aibă suficiente cunoștințe tehnice pentru a pune sub semnul întrebării și a contesta rapoartele prezentate organului de conducere. Instituția trebuie să stabilească faptul că membrii organului de conducere au responsabilitatea de a se asigura că personalul de conducere de nivel superior are competența de a înțelege CSRBB și că gestionarea CSRBB este asigurată cu resurse suficiente.
132. Instituțiile trebuie să dispună de mecanisme și proceduri de delegare pentru orice delegare de către organul de conducere a sarcinii de monitorizare sau gestionare a CSRBB, inclusiv, printre altele:
- (a) Persoanele sau comitetele cărora le sunt delegate sarcini ale organului de conducere pentru elaborarea de politici și practici CSRBB, cum ar fi personalul de conducere de nivel superior, experți sau un ALCO, trebuie să fie identificate și să aibă obiective clar stabilite de organul de conducere;
 - (b) Organul de conducere trebuie să se asigure că există o separare adecvată a responsabilităților în procesul de gestionare a riscurilor. Funcțiile de identificare, evaluare, monitorizare și controlare a CSRBB trebuie să aibă responsabilități clar definite, să fie

independente de funcțiile de asumare a riscurilor privind CSRBB și să raporteze expunerile la CSRBB direct organului de conducere sau delegaților acestuia;

- (c) Instituția trebuie să se asigure că delegații organului de conducere au linii clare de autoritate asupra unităților responsabile pentru asumarea riscurilor privind CSRBB. Canalul de comunicare pentru transmiterea directivelor delegaților către aceste unități trebuie să fie clar și
- (d) Organul de conducere trebuie să stabilească faptul că structura instituției permite delegaților săi să-și îndeplinească responsabilitățile și facilitează un proces de decizie și o guvernare eficientă. În acest sens, un ALCO sau echivalentul acestuia trebuie să se întrunească regulat, iar componența sa trebuie să reflecte fiecare departament important care are legătură cu CSRBB. Organul de conducere trebuie să încurajeze discuțiile referitoare la procesul de gestionare a CSRBB, atât între membrii și delegații săi, cât și între delegați și alte persoane din cadrul instituției. De asemenea, organul de conducere trebuie să se asigure că prin comunicare regulată între domeniile de gestionare a riscurilor și de planificare strategică se facilitează monitorizarea riscurilor care decurg din activitatea viitoare.

4.5.4 Politicile, procesele și măsurile de control privind CSRBB

Politici și procese în materie de riscuri

- 133. Organul de conducere trebuie să adopte, pe baza strategiei sale generale privind CSRBB, politici, procese și sisteme solide privind riscurile, care trebuie să asigure că:
 - (a) sunt instituite proceduri de actualizare a scenariilor pentru evaluarea și monitorizarea CSRBB;
 - (b) metoda de măsurare și ipotezele aferente pentru evaluarea și monitorizarea riscurilor CSRBB sunt adecvate și proporționale;
 - (c) ipotezele modelelor utilizate sunt revizuite și, dacă este necesar, modificate în mod regulat;
 - (d) sunt definite standarde pentru evaluarea pozițiilor și măsurarea performanței și
 - (e) s-au stabilit liniile de autoritate și responsabilitate pentru gestionarea expunerilor la CSRBB.
- 134. Politicile trebuie să fie bine întemeiate, solide și documentate și trebuie să abordeze toate componentele CSRBB care sunt importante pentru circumstanțele individuale ale instituției. Fără a aduce atingere principiului proporționalității, politicile privind CSRBB trebuie să cuprindă următoarele:
 - (a) Aplicarea limitei între „portofoliul bancar” și „portofoliul de tranzacționare”. Transferurile interne de risc între portofoliul bancar și portofoliul de tranzacționare trebuie documentate și monitorizate corespunzător;

(b) Respectiv, dimensiunea și forma șocurilor marjei care vor fi utilizate pentru calcularea CSRBB intern.

135. Pentru ca politicile și procedurile de gestionare a CSRBB ale instituției să rămână adecvate și solide, organul de conducere sau delegații acestuia trebuie să analizeze politicile și procedurile de gestionare a CSRBB ținând seama de rezultatele rapoartelor periodice.

136. Organul de conducere sau delegații acestuia trebuie să se asigure că activitățile de analiză și gestionare a riscurilor legate de CSRBB sunt desfășurate de către un personal suficient și competent care posedă cunoștințe tehnice și experiență, în concordanță cu natura și domeniul de aplicare al activităților instituției.

Controalele interne

137. În ceea ce privește politicile și procedurile de controlare a CSRBB, instituțiile trebuie să aibă procese de aprobare adecvate, analize și alte mecanisme concepute pentru a oferi o asigurare rezonabilă cu privire la îndeplinirea obiectivelor de gestionare a riscurilor.

138. Instituțiile trebuie să asigure analiza regulată a proceselor lor de identificare, măsurare, monitorizare și controlare a CSRBB de către o funcție de audit independentă, care poate fi un auditor intern sau extern. În astfel de cazuri, rapoartele scrise de auditori interni sau externi sau de alte părți externe echivalente trebuie puse la dispoziția autorităților competente relevante.

Sistemul informatic pentru CSRBB și calitatea datelor

139. Sistemele și aplicațiile informatice utilizate de instituție pentru a efectua, a prelucra și a înregistra operațiuni, pentru a identifica, a măsura și a agrega expunerile la CSRBB și pentru a genera rapoarte trebuie să fie capabile să sprijine gestionarea CSRBB cu promptitudine și cu precizie. În mod specific, sistemele trebuie:

(a) să captureze date privind marja de credit pentru toate expunerile instituției la CSRBB. Prin aceasta trebuie să se sprijine sistemul de măsurare al instituției pentru a identifica, a măsura și a agrega sursele majore ale expunerilor la CSRBB;

(b) să poată înregistra integral și în mod clar toate tranzacțiile efectuate de instituție ținând cont de caracteristicile CSRBB;

(c) să fie adaptate la complexitatea și numărul de tranzacții care generează CSRBB;

(d) să ofere o flexibilitate suficientă pentru a cuprinde o serie rezonabilă de scenarii de criză și de șoc privind CSRBB, precum și orice scenarii suplimentare;

(e) să permită instituțiilor să măsoare, să evalueze și să monitorizeze pe deplin contribuția tranzacțiilor individuale la expunerea lor globală și

(f) să poată calcula măsurile CSRBB.

140. Sistemul informatic trebuie să aibă capacitatea de a înregistra caracteristicile de marjă de credit ale produselor.
141. Sistemele utilizate pentru măsurarea CSRBB trebuie să aibă capacitatea de a cuprinde caracteristicile CSRBB ale tuturor produselor.
142. Metodele de măsurare a riscurilor trebuie să se bazeze pe date de piață și interne sigure. Instituțiile trebuie să monitorizeze calitatea surselor externe de informații utilizate pentru constituirea bazelor de date istorice cu marje de credit, precum și frecvența cu care sunt actualizate bazele de date.
143. Pentru a asigura calitatea superioară a datelor, instituțiile trebuie să pună în aplicare procese adecvate care să asigure corectitudinea datelor introduse în sistemul informatic. Datele de intrare trebuie să fie automatizate, pe cât posibil, pentru a reduce erorile administrative, iar cartografierea datelor trebuie analizată și testată periodic în raport cu o versiune aprobată a unui model. În plus, trebuie să existe o documentare suficientă a principalelor surse de date utilizate în procesul instituției de măsurare a riscului. Instituțiile trebuie, de asemenea, să instituie mecanisme adecvate pentru a verifica corectitudinea procesului de agregare și fiabilitatea rezultatelor modelului. Aceste mecanisme trebuie să confirme precizia și fiabilitatea datelor.

Raportarea internă

144. Sistemele interne de raportare a riscurilor ale instituțiilor trebuie să furnizeze informații prompte, exacte și cuprinzătoare cu privire la expunerile lor la CSRBB. Frecvența rapoartelor interne trebuie să fie cel puțin trimestrială.
145. Rapoartele interne trebuie transmise organului de conducere sau delegaților acestuia cu informații la nivelurile relevante de agregare (pe nivel de consolidare) și analizate în mod regulat. Rapoartele trebuie să conțină un nivel de informații adaptat la nivelul de conducere specific (de exemplu, organul de conducere, personalul de conducere de nivel superior) și la situația specifică a instituției și a mediului economic.
146. Rapoartele CSRBB trebuie să ofere informații agregate și suficiente detalii justificative pentru a permite organului de conducere sau delegaților acestuia să evalueze sensibilitatea instituției la schimbările apărute în condițiile de piață și alți factori importanți de risc. Conținutul rapoartelor trebuie să reflecte modificările apărute în profilul de risc al instituției și în mediul economic și să compare expunerea actuală cu limitele de politică.
147. Rapoartele CSRBB trebuie să includă, în mod regulat, rezultatele analizelor și auditurilor asupra modelelor, precum și comparații ale previziunilor sau estimărilor de risc din trecut, cu rezultate concrete în vederea informării cu privire la eventualele deficiențe de modelare. Trebuie identificate în mod clar portofoliile care pot face obiectul unor fluctuații semnificative ale marcării la piață, iar impactul trebuie să fie monitorizat în cadrul MIS al instituției și supus supravegherii în concordanță cu alte portofolii expuse la riscul de piață.

148. Chiar dacă tipurile de rapoarte elaborate pentru organul de conducere sau delegații acestuia vor varia în funcție de componența portofoliului instituției, acestea trebuie să includă, ținând seama de punctele 146 și 147, următoarele:
- (a) Sinteze ale expunerilor agregate ale instituției la CSRBB în ceea ce privește diferitele măsuri ale CSRBB. Trebuie identificate și explicate activele, datoriile și expunerile extrabilanțiere, precum și strategiile care determină nivelul și direcția CSRBB și
 - (b) Ipotezele principale de modelare.
149. Pe baza acestor rapoarte, organul de conducere sau delegații acestuia trebuie să poată evalua sensibilitatea instituției la modificările condițiilor de piață și la alți factori de risc importanți, cu trimitere specială la portofoliile care pot face obiectul unor fluctuații ale marcării la piață.
150. Sistemul intern de măsurare trebuie să genereze rapoarte într-un format care să permită înțelegerea lor cu ușurință la diferite niveluri de conducere ale instituției și luarea cu promptitudine a unor decizii adecvate. Rapoartele trebuie să stea la baza monitorizării regulate a funcționării instituției în concordanță cu strategia sa.

Model de guvernanză

151. Instituțiile trebuie să se asigure că validarea metodelor de măsurare a CSRBB, care trebuie evaluate și validate independent de dezvoltarea acestora, și a evaluării riscului de model aferent sunt incluse într-un proces formal de politică ce trebuie evaluat și aprobat de organul de conducere sau delegații acestuia. Această politică trebuie să fie integrată în procesele de guvernanză pentru gestionarea riscurilor de model și trebuie să prevadă:
- (a) rolurile funcțiilor de conducere și să desemneze persoana responsabilă pentru dezvoltarea, validarea, documentarea, aplicarea și utilizarea modelelor și
 - (b) responsabilitățile de supraveghere a modelului, precum și politici care includ elaborarea unor proceduri de validare inițiale și permanente, evaluarea rezultatelor, aprobarea, controlul versiunii, excepția, escaladarea, modificarea și procesele de scoatere din uz.

4.6 Monitorizarea CSRBB

4.6.1 Abordarea generală a monitorizării CSRBB

152. Instituțiile trebuie să implementeze sisteme robuste de măsurare internă (IMS) care să cuprindă toate componentele și sursele CSRBB care sunt relevante pentru modelul de afaceri al instituției.
153. Instituțiile trebuie să-și măsoare expunerea la CSRBB în ceea ce privește eventualele modificări atât ale diferitelor măsuri ale CSRBB. Instituțiile trebuie să utilizeze caracteristici complementare ale ambelor abordări pentru a reflecta natura complexă a CSRBB pe termen

scurt și pe termen lung. Mai precis, instituțiile trebuie să măsoare și să monitorizeze (i) impactul global al ipotezelor principale de modelare asupra diferitelor măsuri ale CSRBB și (ii) CSRBB aferent instrumentelor financiare derivate din portofoliul lor bancar, dacă sunt relevante pentru modelul de afaceri.

4.6.2 Metode de monitorizare a CSRBB

154. Instituțiile trebuie să elaboreze și să utilizeze propriile ipoteze și metode de calcul pentru evaluarea CSRBB. Alegerea metodologiei de măsurare trebuie să fie adecvată pentru complexitatea băncii însăși.
155. Limitările fiecărui instrument și model cantitativ utilizat trebuie să fie pe deplin înțelese de instituție, iar aceste limitări trebuie luate în considerare în procesul de gestionare a riscului CSRBB. La evaluarea CSRBB, instituțiile trebuie să cunoască riscurile care pot decurge ca urmare a tratării contabile a tranzacțiilor din portofoliul bancar.
156. În mod excepțional, în aplicarea practică a punctului 120 și din motive de proporționalitate, instituțiile pot include componente ale marjei de credit idiosincrasice pentru monitorizarea CSRBB, atâta timp cât se asigură că măsurile au rezultate mai prudente.

4.6.3 Ipoteze de monitorizare a CSRBB

157. Atunci când măsoară CSRBB, instituțiile trebuie să înțeleagă pe deplin și să documenteze principalele ipoteze de modelare. Aceste ipoteze trebuie să fie aliniată la strategiile de afaceri și să fie testate în mod regulat.
158. Instituțiile trebuie să ia în considerare implicațiile practicilor contabile pentru măsurarea CSRBB, în special pentru măsurile venitului net din dobânzi plus modificările valorii de piață.
159. Dacă fiabilitatea și stabilitatea ipotezelor privind diversificarea sunt validate și documentate în mod adecvat, diversificarea dintre CSRBB și IRRBB poate fi posibilă. Cu aceeași condiție, pot fi posibile ipoteze privind diversificarea dintre CSRBB și alte riscuri. Efectele diversificării trebuie estimate cu suficientă prudență pentru a se presupune că sunt suficient de stabile chiar și în situații de încetinire a creșterii economice și în condiții de piață care nu sunt favorabile pentru activitatea și structura de risc a instituției. În orice caz, instituțiile ar trebui să aibă evaluări separate ale CSRBB și ale altor riscuri (inclusiv IRRBB).
160. Întrucât condițiile de piață, mediile competitive și strategiile se schimbă în timp, instituțiile trebuie să evalueze ipotezele semnificative de măsurare cel puțin o dată pe an și mai frecvent în condiții de piață care se schimbă rapid.
161. În scopul CSRBB, instituțiile trebuie să instituie o documentare prudentă care să le sprijine politicile, ipotezele și procedurile și să dispună de un proces pentru asigurarea evaluării acestora. Instituțiile trebuie să înțeleagă, în scopul CSRBB, impactul strategiilor alese pentru investiții în legătură cu CSRBB.

Anexa I — Metode de măsurare IRRBB (listă neexhaustivă)

Modelarea fluxurilor de trezorerie	Indicator	Descriere	Riscuri luate în calcul	Limitele indicatorului
Fluxurile de trezorerie necondiționate (se presupune că momentul fluxurilor de numerar este independent de scenariul specific al ratei dobânzii)	<p>Pe baza venitului net din dobânzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> Analiza diferența de reevaluare Elementul central este componenta venitului net din dobânzi (NII): Modificarea NII 	<p>Analiza discrepanțelor alocă toate instrumentele relevante sensibile la rata dobânzii în tranșe de timp predefinite, în funcție de datele lor de reevaluare sau scadență, care fie sunt stabilite prin contract, fie sunt bazate pe ipoteze comportamentale. Aceasta calculează pozițiile nete („discrepanțe-gaps”) în fiecare tranșă de timp. Aceasta aproximează variația venitului net aferent ratei dobânzii care rezultă dintr-o schimbare a curbei randamentului prin înmulțirea fiecărei poziții nete cu variația corespunzătoare a ratei dobânzii.</p>	Riscul de discrepanță (numai riscul paralel)	<ul style="list-style-type: none"> Indicatorul aproximează riscul de discrepanță doar la nivel linear. Se bazează pe ipoteza că toate pozițiile dintr-o anumită tranșă de timp ajung la scadență sau se reevaluează simultan. Nu măsoară riscul de bază și de opțiune.
	<p>Valoare economică:</p> <ul style="list-style-type: none"> Analiza duratei: Durata modificată/PV01 a capitalurilor proprii 	<p>Durata modificată aproximează variația relativă a valorii actualizate nete a unui instrument financiar datorată unei modificări paralele marginale a curbei randamentului cu un punct procentual. <i>Durata modificată a capitalurilor proprii</i> măsoară expunerea unei instituții la riscul de discrepanță în afara portofoliului său de tranzacționare. PV01 a capitalurilor proprii rezultă din durata modificată a capitalurilor proprii și măsoară modificarea absolută a valorii capitalurilor proprii rezultată din schimbarea paralelă cu 1 punct de bază (0,01 %) a curbei randamentului.</p> <p>Punctul de plecare este alocarea tuturor fluxurilor de trezorerie ale instrumentelor sensibile la rata dobânzii în tranșe de timp. Pentru fiecare tip de instrument, se</p>	Riscul de discrepanță (numai riscul paralel)	<ul style="list-style-type: none"> Indicatorul se aplică doar modificărilor marginale ale curbei randamentului. În prezenta convexităților, poate subestima efectul variațiilor mai mari ale ratei dobânzii. Aceasta se aplică doar modificărilor paralele ale curbei randamentului. Nu măsoară riscul de opțiune și surprinde riscul de bază cel mult parțial.

Modelarea fluxurilor de trezorerie	Indicator	Descriere	Riscuri luate în calcul	Limitele indicatorului
		<p>selectează o curbă a randamentului adecvată. Durata modificată a fiecărui instrument este calculată de la modificarea valorii actualizate nete a acestuia din cauza schimbării paralele cu un punct procentual a curbei randamentului. Durata modificată a fondurilor proprii se determină ca durata modificată a activelor înmulțită cu activele și împărțită la fondurile proprii minus durata modificată a pasivelor înmulțită cu pasivele și împărțită la fondurile proprii.</p> <p>Valoarea PV01 a capitalurilor proprii se obține înmulțind durata modificată a capitalurilor proprii cu valoarea capitalurilor proprii (adică active minus datorii) și împărțind la 10 000 pentru a ajunge la schimbarea valorii punctului de bază.</p>		
	<ul style="list-style-type: none"> Durata parțială modificată/valoarea PV01 parțială 	<p>Durata modificată parțială a unui instrument pentru o tranșă de timp specifică este calculată ca fiind durata modificată menționată mai sus, cu excepția faptului că nu întreaga curbă a randamentului este deplasată în paralel, ci doar segmentul curbei randamentului corespunzător tranșei de timp. Aceste măsuri parțiale arată sensibilitatea valorii de piață a portofoliului bancar la o deplasare marginală a curbei randamentului în anumite segmente de scadență. Pentru fiecare măsură parțială a tranșei de timp se poate aplica o mărime diferită a modificării, astfel încât efectul unei schimbări a formei curbei randamentului să poată fi calculat pentru întregul portofoliu.</p>	Riscul de discrepanță (risc paralel și neparalel)	<ul style="list-style-type: none"> Indicatorul se aplică numai în cazul variațiilor ratei dobânzii marginale. În prezenta convexității, indicatorul ar putea subestima efectul variațiilor mari ale ratei dobânzii. Nu măsoară riscul de bază și de opțiune.
Fluxuri de trezorerie parțial sau pe deplin condiționate de	<p>Pe baza venitului net din dobânzi:</p> <p>Elementul central este componenta venitului net din dobânzi (NII):</p>	<p>Modificarea NII este un indicator bazat pe câștiguri și măsoară variația venitului net din dobânzi într-un anumit orizont (de obicei 1-5 ani) care rezultă în urma unei variații bruște sau progresive a ratei dobânzii.</p>	Riscul de discrepanță (paralel și non-paralel), riscul de bază și, dacă toate fluxurile de trezorerie sunt modelate	<ul style="list-style-type: none"> Sensibilitatea rezultatului la ipotezele de modelare și comportamentale. Complexitate.

Modelarea fluxurilor de trezorerie	Indicator	Descriere	Riscuri luate în calcul	Limitele indicatorului
<p>scenariul privind rata dobânzii (se presupune că momentul fluxurilor de trezorerie ale opțiunilor, ale instrumentelor cu opțiuni încorporate, explicite și, în abordări mai sofisticate, ale instrumentelor a căror scadență depinde de comportamentul clienților, este modelat în funcție de scenariul ratei dobânzii)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Modificarea NII 	<p>Punctul de plecare este încadrarea tuturor fluxurilor de trezorerie ale instrumentelor sensibile la rata dobânzii în tranșe de timp (granulare) (sau utilizând datele de reevaluare exacte ale pozițiilor individuale în sisteme mai sofisticate).</p> <p>Scenariul de bază pentru calcule reflectă planul corporativ actual al instituției de a proiecta volumul, datele de stabilire a prețurilor și de reevaluare pentru tranzacțiile comerciale viitoare. Ratele dobânzii utilizate pentru a calcula fluxurile de trezorerie viitoare în scenariul de bază sunt derivate din rate anticipate, marje adecvate sau rate de piață preconizate pentru diferite instrumente.</p> <p>La evaluarea amplitudinii posibile a modificărilor NII, băncile folosesc ipoteze și modele pentru a preziona traiectoria ratelor dobânzii, ajungerea la scadență a activelor, datoriilor și elementelor extrabilanțiere existente și eventual înlocuirea lor.</p> <p>Indicatorul bazat pe venitul net din dobânzi poate fi diferențiat în funcție de complexitatea fluxurilor de trezorerie proiectate viitoare: <i>modelele de lichidare</i> simple presupun că activele și datoriile ajung la scadență fără înlocuire; <i>modelele de bilanț constant</i> presupun că activele și datoriile ajunse la scadență sunt înlocuite de instrumente comparabile; iar <i>modelele de fluxuri de trezorerie dinamice cele mai complexe</i> reflectă reacțiile economice la mediile ratei dobânzii care diferă sub aspectul dimensiunii și compoziției portofoliului bancar.</p>	după scenariu, și riscul de opțiune	

Modelarea fluxurilor de trezorerie	Indicator	Descriere	Riscuri luate în calcul	Limitele indicatorului
		<p>Toți indicatorii bazați pe câștiguri pot fi utilizați într-un scenariu sau o analiză stocastică. Câștigurile expuse riscurilor (EaR) constituie un exemplu al acestei din urmă analize, care măsoară variația maximă a NII la un anumit nivel de încredere.</p>		
	<p>Valoare economică: Elementul central este valoarea economică a capitalurilor proprii (EVE)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Modificarea EVE 	<p>Modificarea valorii EVE reprezintă modificarea valorii actualizate nete a tuturor fluxurilor de trezorerie provenite din active, datorii și elemente extrabilanțiere din portofoliul bancar, care rezultă dintr-o modificare a ratelor dobânzii, presupunând că toate pozițiile din portofoliul bancar sunt lichidate.</p> <p>Riscul de rată a dobânzii poate fi evaluat prin Δ EVE pentru scenarii specifice privind rata dobânzii sau prin distribuția Δ EVE pe baza simulărilor Monte Carlo sau a celor istorice. Valoarea economică expusă riscurilor (EVAR) constituie un exemplu al acestor din urmă simulări, care măsoară variația maximă a valorii capitalurilor proprii la un anumit nivel de încredere.</p>	<p>Riscul de discrepanță (paralel și non-paralel), riscul de bază și, dacă toate fluxurile de trezorerie sunt modelate după scenariu, și riscul de opțiuni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Sensibilitatea rezultatului la ipotezele de modelare și comportamentale. • S-ar putea ca indicatorul stocastic, care aplică ipoteza distribuției, să nu reușească să surprindă riscurile privind evenimente extreme și neliniaritățile. • Abordările integrale de reevaluare de tip Monte Carlo sunt solicitante din punctul de vedere al calculelor și pot fi dificil de interpretat („cutie neagră”). • Complexitate.

Anexa II – Matricea complexă pentru măsurarea IRRBB

Instituțiile trebuie să aplice cel puțin nivelul de complexitate al măsurilor lor de risc prezentate în tabelul de mai jos aferent clasificării lor în temeiul ghidului SREP. În cazul în care complexitatea sau domeniul de aplicare al modelului de afaceri al unei instituții este semnificativ(ă), instituția trebuie, fără să țină seama de mărimea sa, să aplice și să pună în aplicare măsuri de risc care să corespundă modelului său de afaceri specific și să reflecte în mod adecvat toate sensibilitățile. Toate sensibilitățile semnificative la modificările ratei dobânzii trebuie să fie reflectate în mod adecvat, inclusiv sensibilitatea la ipotezele comportamentale.

Instituțiile care oferă produse financiare care conțin opționalități încorporate trebuie să utilizeze sisteme de măsurare care pot reflecta în mod adecvat dependența opțiunilor de variațiile ratei dobânzii. Instituțiile cu produse care oferă opționalități comportamentale pentru clienți trebuie să utilizeze metode adecvate de modelare condiționată a fluxurilor de trezorerie pentru cuantificarea IRRBB în ceea ce privește modificările în comportamentul clientului, care pot apărea în cadrul unor scenarii diferite de criză privind rata dobânzii.

Cele patru categorii menționate în tabelul complex de mai jos reflectă clasificarea instituțiilor prevăzută în ghidul SREP al ABE. Diferitele categorii reflectă dimensiunea, structura și natura, domeniul de aplicare și complexitatea activităților instituțiilor; categoria 1 corespunde celor mai sofisticate instituții.

Indicatorul și modelarea IRRBB

Așteptările orientative în materie de supraveghere cu privire la indicatorul și modelarea IRRBB în funcție de categoria de complexitate a instituției

Modelarea fluxurilor de trezorerie	Indicator	Instituție de categoria 4	Instituție de categoria 3	Instituție de categoria 2	Instituție de categoria 1
Fluxurile de trezorerie necondiționate (se presupune că momentul fluxurilor de numerar este independent de scenariul specific al ratei dobânzii)	Pe baza venitului net din dobânzi: Analiza discrepanțelor: • Diferența de reevaluare	Tranșele de timp recomandate de standardele de supraveghere bancară ale Comitetului de la Basel - „Principiile pentru gestionarea și supravegherea riscului de rată a dobânzii în portofoliul bancar” din aprilie 2016, standardele BCBS.		<i>[Diferență bazată pe dimensiunea și componența în continuă evoluție a portofoliului bancar ca urmare a unor răspunsuri economice la medii cu rate ale dobânzii diferite. Inclusiv marjele comerciale proiectate compatibile cu scenariul privind rata dobânzii (vezi punctul 4.3 privind măsurarea IRRBB).]</i>	
	Valoare economică: Analiza duratei: • Durata modificată/PV01 a capitalurilor proprii • Durata parțială modificată/valoarea PV01 parțială	Tranșele de timp recomandate de standardele BCBS. Aplicarea șocurilor standard. Modelul curbei randamentului cu scadențe aferente tranșelor de timp.	Tranșe de timp recomandate de standardele BCBS, tip de instrument și aplicarea unor ponderi de durată parțială. Aplicarea unor șocuri standard și a altor scenarii de șoc și de criză privind rata dobânzii (vezi punctul 4.3 privind măsurarea IRRBB). Modelul curbei randamentului cu scadențe aferente tranșelor de timp.	[Durata parțială calculată pentru fiecare tranșă de timp. Aplicarea unor scenarii de șoc standard și a altor scenarii de șoc și de criză privind rata dobânzii (vezi punctul 4.3 privind măsurarea IRRBB). Modelul curbei randamentului cu scadențe aferente tranșelor de timp.]	

Indicatorul și modelarea IRRBB

Așteptările orientative în materie de supraveghere cu privire la indicatorul și modelarea IRRBB în funcție de categoria de complexitate a instituției

<p>Fluxuri de trezorerie parțial sau pe deplin condiționate de scenariul privind rata dobânzii (<i>momentul fluxurilor de trezorerie ale opțiunilor, ale instrumentelor cu opțiuni încorporate, explicite și, în abordări mai sofisticate, ale instrumentelor a căror scadență depinde de comportamentul clienților, este modelat în funcție de scenariul ratei dobânzii</i>)</p>	<p>Pe baza venitului net din dobânzi: •Venituri nete din dobânzi (NII)</p>	<p>Șocuri standard aplicate câștigurilor într-un bilanț constant. Bazate pe tranșe de timp recomandate de standardele BCBS.</p>	<p>Scenarii de șoc standard și alte scenarii de șoc și de criză pentru curba randamentului (<i>vezi punctul 4.3 privind măsurarea IRRBB</i>) aplicate ratele de referință ale bilanț constant sau ipoteze simple despre evoluția viitoare a activității.</p>	<p>Scenarii de șoc standard și alte scenarii de șoc și de criză privind rata dobânzii de alt tip pentru curba randamentului și între ratele de referință ale pieței în mod separat (<i>vezi secțiunea 4.3 privind măsurarea IRRBB</i>), aplicate câștigurilor previzionate de planul de afaceri sau bilanțul constant. Inclusiv marjele comerciale proiectate compatibile cu scenariul privind rata dobânzii (<i>vezi punctul 4.3 privind măsurarea IRRBB</i>).</p>	<p>Scenariile de criză și scenarii privind rata dobânzii complexe, care combină modificări ale curbelor randamentului cu modificări ale marjelor de bază și de credit, precum și modificări ale comportamentului clientului, sunt aplicate pentru a previziona din nou volume de activitate și câștiguri pentru a măsura diferența în comparație cu planul de afaceri subiacent. Inclusiv marjele comerciale proiectate compatibile cu scenariul privind rata dobânzii (<i>vezi punctul 4.3 privind măsurarea IRRBB</i>).</p>
<p>Valoare economică: •Valoarea economică a capitalurilor proprii (EVE)</p>	<p>Aplicarea unor scenarii de șoc standard și a altor scenarii de șoc și de criză privind rata dobânzii pentru curba randamentului (<i>vezi punctul 4.3 privind măsurarea IRRBB</i>), utilizând tranșele de timp recomandate în standardele BCBS; scadențele de pe curba randamentului aferente tranșelor de timp.</p>	<p>O măsură calculată la tranzaționare sau pe baza fluxurilor de trezorerie. Aplicarea unor scenarii de șoc standard și a altor scenarii de șoc și de criză privind rata dobânzii de alt tip pentru curba randamentului și între ratele de referință ale</p>	<p>Scenarii de criză și privind rata dobânzii cuprinzătoare, care combină schimbări ale curbelor randamentului cu modificări ale marjelor de bază și ale marjelor de credit, precum și modificări ale comportamentului clienților. Termene</p>		

Indicatorul și modelarea IRRBB

Așteptările orientative în materie de supraveghere cu privire la indicatorul și modelarea IRRBB în funcție de categoria de complexitate a instituției

pieței în mod separat (vezi secțiunea 4.3 privind măsurarea IRRBB). Termene adecvate pe curbele randamentului. Evaluarea opționalității integrale.	adecvate pe toate curbele randamentului. Evaluarea opționalității integrale.
adecvate pe curbele randamentului. Evaluarea opționalității integrale.	Analiza scenariilor completată de simulări Monte Carlo sau istorice privind portofoliile cu opționalitate semnificativă. Actualizarea zilnică a factorilor de risc.
